

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

Factors Affecting Academic Success and Failure of Secondary School Students

Ayhan İncirci

Article Information

CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.865162

Received: 20.01.2021

Revised: 17.05.2021

Accepted: 11.07.2021

Keywords:

Academic Success,
Academic Failure,
Secondary Education

Abstract

One of the most important goals of education is to ensure that students are academically successful. The purpose of this study is to investigate the factors ensuring success and causing failure of students in educational environments. In the research, single survey model, one of the survey models, was used. Extreme or deviant (outlier) sampling method, which is one of the purposeful sampling methods determined within the scope of the research, was used. The study group of the study consists of 21 students who are in the 11th grades of a secondary education institution and who are either successful or unsuccessful in academia. For this purpose, interview method, one of the qualitative research methods, was used. The data of the research were collected using semi-structured interview questions and analyzed by induction method. The answers obtained from the students were written and analyzed first by content analysis and then by descriptive analysis. It was detected that individual factors, teacher attitude factor, family influence factor and out-of-school support factors were effective in achieving of successful students. It was also detected that unsuccessful students' academic failure was caused by difficulty of lessons, teacher attitude, friend effect and other factors. As a result of the research; suggestions were made on how the success and failure factors identified can be reflected positively and effectively on the education and training environment.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Başarı ve Başarısızlığını Etkileyen Faktörler

Makale Bilgileri

CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.865162

Yükleme: 20.01.2021

Düzeltilme: 17.05.2021

Kabul: 11.07.2021

Anahtar Kelimeler:

Akademik Başarı,
Akademik Başarısızlık,
Ortaöğretim

Öz

Eğitimin en önemli amaçlarından biri öğrencilerin akademik olarak başarılı olmasını sağlamaktır. Bu çalışmanın amacı eğitim öğretim ortamlarındaki öğrencilerin başarılarını sağlayan ve başarısızlıklarına sebep olan faktörleri araştırmaktır. Araştırmada tarama modellerinden tekil tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında belirlenen amaçlı örnekleme yöntemlerinden aşırı/aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu bir ortaöğretim kurumunun 11. sınıflarında yer alan ve akademik olarak başarılı ya da başarısız olan 21 öğrenciden meydana gelmektedir. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak toplanmıştır ve tümevarım yöntemiyle analiz edilmiştir. Görüşme kapsamında uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları öğrencilere sorulmuştur. Öğrencilerden elde edilen cevaplar yazılmış ve önce içerik analiziyle daha sonra ise betimsel analizle incelenmiştir. Başarılı öğrencilerin başarı sağlamalarında "biyopsikolojik faktör, öğretmen tutumu faktörü, aile etkisi faktörü ve okul dışı destek faktörlerinin etkili olduğu tespit edilmiştir. Başarısız öğrencilerin akademik başarısızlığına "derslerin zorluğu, öğretmen tutumu, arkadaş etkisi ve diğer" faktörlerin sebep olduğu saptanmıştır. Araştırmanın sonucunda; tespit edilen başarı ve başarısızlık faktörlerinin eğitim öğretim ortamına olumlu ve etkin bir biçimde nasıl yansıtılabileceğine dair önerilerde bulunulmuştur.

Giriş

Canlıların yaşamlarını sürdürmeleri onların çevresindeki değişimlere başarılı olarak uyum sağlamalarına bağlıdır. Etkili bir biçimde uyum sağlamak öğrenmeyle mümkün olabilir. Diğer bütün canlılar gibi insanoğlunun davranışlarının büyük çoğunluğu öğrenilmiş davranışlardır. Öğrenme, büyüme ve vücutta farklı etkilerle oluşan geçici değişimlere atfedilemeyen, yaşantı ürünü olarak meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişikliği olarak tanımlanabilir (Senemoğlu, 2018). Davranıştaki değişimin öğrenme olarak tanımlanabilmesi için bu davranışın içgüdüsel veya refleksif olmaması gerekir (Epstein, 1982; Heimlich ve Ardoin, 2008; Merleau-Ponty ve Fisher, 1963). Öğrenme sadece okulda yapılan etkinliklerle değil okul dışında da gerçekleşmektedir. Çünkü öğrenme anne karnında başlayıp hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bu uzun süreç içerisindeki öğrenmeleri formal ve informal öğrenme olarak iki gruba ayırmak mümkündür. İnfomal öğrenme okul dışında gerçekleşen öğrenmeleri tanımlamaktadır. Bu öğrenme çok yönlü, öz-yönelimli, gönüllülük esasına dayalı ve çoğunlukla sosyal bir bağlamda gerçekleşmektedir (Becker ve Bish, 2017; Malcolm, Hodkinson ve Colley, 2003). Günümüzde bu duruma en iyi örnek olarak sosyal medya aracılığıyla öğrenme verilebilir. Formal öğrenme ise amaçlıdır; önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde planlı olarak yapılır. Öğretim süreci öğretmen tarafından planlanır, uygulanır ve izlenir. Başlangıçtan bitişe kadar özel bir çevre içinde kontrollü olarak yürütülür. Okullardaki eğitim formaldır (Bull, ve diğerleri, 2008; Cook, Pachler ve Bradley, 2008; Findan, 2012). İnsanın davranışlarına biçim vermede, onda istenilen değişimler meydana getirmede eğitim öğretim kurumu olarak okulun diğer toplumsal kurumlardan çok üstün bir yönü vardır (Dam, 2008). Okuldaki eğitim öğretim faaliyetlerinin amacı ise öğrencileri planlanan hedeflere ulaştırmaktır. Öğrencilerin başarılı ya da başarısız olması planlanan hedeflere ulaşma durumlarına göre değerlendirilmektedir. Eğitimin amacı tarihsel kesitlere ve ihtiyaca göre farklılık göstermektedir. Çünkü dünyanın pek çok ülkesinde toplumsal, kültürel, siyasal, teknolojik v.b. alanlarda hızlı ve önemli değişimler olmaktadır. Bu durum tarihi çok eski zamanlara dayanan Türkiye için de geçerlidir. Örneğin İslamiyet öncesi Türk devletlerinde eğitimin amaçları yaşama biçimlerine göre belirlenmişti.

Günümüzde ortaöğretim öğrencileri üniversiteye giriş için gerekli olan ve yalnızca akademik başarıyı ölçmeyi amaçlayan bir sınavı geçmek için yetiştirilmektedir. Böylece Türk eğitim sistemi akademik başarı odaklı bir hale gelmiştir. Öğrencinin üniversiteye girmesi en önemli hedef olmuştur. Üniversiteye hazırlık süreci ilköğretimin ilk yıllarından başlayarak lise yıllarında devam etmekte; öğrencilerin okul dışında kurslara gitmekte ve bir kısmı da özel dersler almaktadırlar (Yıldırım, 2006). Günümüzdeki eğitim öğretim içeriğiyle geçmişteki karşılaştırıldığında toplumun ve bireylerin ihtiyacı doğrultusunda değişiklikler meydana geldiği görülmektedir.

Eski eğitim içeriklerinin toplumun ve doğal yaşamın bir parçası olarak tasarlandığı, günümüze gelindiğinde ise tasarlanan eğitim içeriklerinin üniversiteye girmek için bir araç olarak

tasarlandığı ifade edilebilir. Bu amaç doğrultusunda akademik başarı diğer başarıların (sosyal, sanatsal, yaşamsal vb.) önüne geçmiş ve temel odak noktası olmuştur. Akademik başarının yetenek (Gürsesa, Merhametlia, Gunel ve Yildiz, 2011) özlük, kişilik ve ailesel nitelikleri, mezun oldukları veya okumakta oldukları okulun özellikleri (Cemaloğlu ve Filiz, 2010; Özgüven, 1974; Yıldırım, 2006), özsaygı (Arseven, 2016), sınav kaygısı (Ergene, 2011; Erzen ve Odacı, 2014), güdülenme ve öğrenme stratejileri (İncirci, 2020) gibi birçok faktörden etkilenmektedir. Akademik başarıyı etkileyen faktörlerin ve bu faktörlerin hangisinin ne kadar etkili olduğunu bilinmesi akademik başarıya dayalı eğitim öğretim ortamı oluşturmada son derece önemlidir. Bu araştırmanın çıkış noktası da budur. Araştırmanın amacı başarılı ve başarısız öğrencileri etkileyen faktörleri tespit etmektir. Bu tespitlerin öğrencilere, öğretmenlere ve karar vericilere öğretme öğrenme sürecini planlamada katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Akademik Başarı ve Başarısızlık

Başarının tanımını Türk Dil Kurumu Güncel Sözlüğü; “Kişinin yetenek ve yetismeye bağlı olarak gösterdiği ansal ya da eylemsel etkinliklerinin olumlu ürünü, bir işi istenilen biçimde bitirmek, elde etmek, istediğini bulmak.” olarak yapmaktadır (URL-1). Cambridge Sözlüğü ise başarıyı umulan, istenen hedeflere ulaşma olarak tanımlamaktadır (URL-2). En çok araştırılan başarı çeşitlerinden biri akademik başarıdır. Finn ve Rock (1987) akademik başarıyı (a) lise boyunca geçer not almak, (b) standartlaştırılmış başarı testlerinde “makul” puanlar almak ve (c) liseden zamanında mezun olmak olarak tanımlamışlardır. Bransford, ve diğerleri. (2006) ve Kuh, Kinzie, Buckley, Bridges ve Hayek (2006) öğrenci başarısını, akademik başarı, eğitim amaçlı faaliyetlere katılım, memnuniyet, istenen bilgi, beceri ve yeterliliklerin kazanılması, kalıcılık, eğitim sonuçlarına ulaşma ve öğretim sonrası performans olarak tanımlamışlardır. Literatürde yapılan tanımlardan iki sonuca ulaşmak mümkündür. Birincisi, akademik başarının tanımı karmaşık ve çok geniştir, bununla birlikte genel olarak kabul edilen tanım istenen sonuçlara ulaşmaktır. İkincisi ise akademik başarının ölçümü niceliksel olarak yapılabilen bir başarı olarak kabul edilmesidir (York, Gibson ve Rankin, 2015).

Bu araştırmada kapsamında değerlendirmeye alınan akademik başarı ise Türkiye’de eğitim gören öğrencilerin akademik başarısıdır. Türkiye’de akademik başarı demek Milli Eğitim Bakanlığının amaçlarına ulaşmada elde edilen başarı demektir. Bu amaçlar kanun ve yönetmeliklerle tanımlanmıştır. Günümüzde de geçerli olan 1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda (URL-3) ise Türk Milli Eğitiminin genel amacı; Türk Milletinin bütün fertlerini,

(1) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

(2) Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

(3) İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

olarak ifade edilmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda ulaşılmak istenen hedef ise; “bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak” olarak tanımlanmaktadır. Öyleyse Türk Milli Eğitim Sisteminde başarı ve başarısızlık bu hedefe ulaşmaya bağlı olarak tanımlanabilir. Belirtilen tanımlarda çok yönlü başarıdan bahsedilmektedir. Öğrenci velilerinin başarı beklentisi ise akademik başarıdır. Akademik başarı ise öğrencileri akademik derslerden elde ettikleri başarı olarak tanımlanabilir. Başarısızlık ise bu derslerden başarısız olma durumu olarak tanımlanabilir. Kısaca; akademik başarı sınıf geçme notunu ve/veya daha fazlasını, başarısızlık ise bu notun altında not almaktır. (Carter ve Good, 1973; Charters ve Good, 1945; Finn ve Rock, 1997; York, Gibson ve Rankin, 2015). Türkiye’de ortaöğretimde bir öğrencinin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılabilmesi için; a) İki dönem puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya birinci dönem puanı ne olursa olsun ikinci dönem puanının en az 70, b) İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin, beceri sınavı puanı en az 50 olmak kaydıyla birinci ve ikinci dönem puanları ile beceri sınav puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya beceri sınav puanının 70 olması gerekir. Bu kriterleri sağlayamayan öğrenci akademik olarak başarısız, sağlayabilen öğrenci ise akademik olarak başarılı sayılmaktadır.

Başarılı öğrenciler de kendi içinde kademelere ayrılarak tanımlanmaktadır. Öğrenciler yıl sonu başarı ortalamalarına göre başarı belgesiyle ödüllendirilmektedir. Başarılı öğrencilerden yıl sonu başarı ortalaması 70-84 arası olan öğrenciler Teşekkür Belgesi, 85 ve üzeri olan öğrenciler ise Takdir Belgesi almaktadır. Bu araştırma kapsamında başarısız öğrenci ortaöğretim eğitiminin herhangi bir kademesinde sınıf tekrarı yapmış öğrenci, başarılı öğrenci ise ortaöğretim eğitiminin herhangi bir kademesinde Takdir Belgesi almış öğrencidir.

Öğrencilerin akademik başarısını çok sayıda faktör (fiziksel, ruhsal, toplumsal, ekonomik, coğrafi, çevre vb.) etkilemektedir. Öğrencilerin başarılı olabilmesi için bu faktörlerden olumsuz yönde etkilenmemesi gerekmektedir (Kweon, Ellis, Lee ve Jacobs, 2017; Rençber, 2012; Yelgün ve Karaman, 2015; Yu ve Mocan, 2019). Bu faktörler okulun bulunduğu fiziki ve sosyo-ekonomik çevreden öğrencinin kendisi ve ailesine kadar geniş bir yelpazede yer almaktadır. Başarıyı etkileyen faktörlerden olumlu etkileyenlerin muhafazası ve desteklenmesi, olumsuz etkileyenlerin azaltılması veya ortadan tamamen kaldırılması için bu faktörlerin tanımlanması gerekmektedir (Menchaca ve

Bekele, 2008). Bu kapsamda araştırmanın problemi “Akademik başarı ve başarısızlığı meydana getiren faktörler nelerdir?”dir. Bu araştırma sorusu bağlamında iki alt problem belirlenmiştir. Araştırmanın alt problemleri şu şekildedir:

- 1) Ortaöğretim öğrencilerine göre akademik başarıyı sağlayan faktörler nelerdir?
- 2) Ortaöğretim öğrencilerine göre akademik başarısızlığa sebep olan faktörler nelerdir?

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada tarama modellerinden tekil tarama modeli kullanılmıştır. Tekil tarama modeli kullanılarak betimsel bir analiz yapılmıştır. Betimsel analiz yapılan araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlayan araştırmalar olup, bu çalışmalarda araştırmacılar bireylerin, grupların ya da fiziksel ortamların özelliklerini (yetenekler, tercihler, davranışlar vb.) özetler (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018).

Araştırma sorularına cevap bulabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden görüşme işe koşulmuştur. Nitel araştırma bir olguyu ilgili bireylerin bakış açılarından görebilmeye ve bu bakış açılarını oluşturan sosyal yapıyı ve süreçleri ortaya koymaya olanak verdiği için (Yıldırım ve Şimşek, 2018) tercih edilmiştir. Araştırma kapsamında belirlenen amaçlı örnekleme yöntemlerinden aşırı/aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ilgili olguya ilişkin alışılmadık bulguları öğrenmek veya olgunun sıra dışılığından ders çıkarmak amacıyla kullanılmaktadır (Baltacı, 2018). Bu örnekleme yönteminde araştırma amacına yönelik olarak belirlenen ve araştırma sorularının cevaplanmasına en anlamlı katkıyı yapan örnekler seçilmektedir. Başarılı veya başarısız durumlar, paradokslar, sıra dışı veya rastlanılması oldukça zor örnekler seçilmektedir (Marshall ve Rossman, 2014). Amaçlı olarak seçilen okulda yer alan 9, 10, 11 ve 12. sınıflar arasından basit tesadüfî örnekleme yoluyla belirlenen 11. sınıf öğrencileri içerisinde yer alan başarılı (takdir alan) ve başarısız (sınıf tekrarı yapmış) öğrencilerden meydana gelen çalışma grubundaki öğrencilerle (N:21) yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı (cep telefonu) aracılığıyla kayıt altına alınmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Karadeniz’in batısında yer alan bir ilçedeki bir Anadolu Mesleki Teknik Lisesinde yer alan 11. sınıf öğrencileri (N:95) içerisinde yer alan başarılı (N:11) ve başarısız (N:10) öğrenciler meydana getirmektedir. Seçilen lisede dört adet 11. sınıf şubesi bulunmaktadır. Çalışma grubuna ait betimsel istatistikler Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. 11. Sınıf öğrencilerine ait betimsel bilgiler

Cinsiyet	N	Sınıf tekrarı yapan	Belgesiz sınıfı geçen	Teşekkür belgesi alan	Takdir belgesi alan
Erkek	50	6	34	7	3
Kız	45	4	23	10	8
Toplam	95	10	57	17	11

Tablo 1'deki verilere göre 11. sınıfta bulunan öğrenciler (N:95) daha çok erkek (Erkek, N:50, f:%53; Kız, N:45, f:%47) öğrencilerden oluşmaktadır. Tablodaki verilerin başlıklarının soldan sağa doğru sıralanışı başarısızdan daha başarılıya doğrudur. En solda yer alan sınıf tekrarı yapan öğrenciler başarısız öğrencileri, en sağda yer alan takdir belgesi alan öğrenciler en başarılı öğrencileri ifade etmektedir. Sınıf tekrarı yapan öğrenciler (N:10) arasında erkek öğrenciler (N:6, f:%60) kız öğrencilerden (N:4, f:%40) daha fazladır. Belgesiz sınıfı geçen öğrenciler (N:57) arasında erkek öğrenciler (N:34, f:%60) kız öğrencilerden (N:23, f:%40) daha fazladır. Teşekkür belgesi alan öğrenciler (N:17) arasında kız öğrenciler (N:10, f:%59) erkek öğrencilerden (N:7, f:%41) daha fazladır. Takdir belgesi alan öğrenciler (N:11) arasında kız öğrenciler (N:8, f:%73) erkek öğrencilerden (N:3, f:%27) daha fazladır. Sınıf tekrarı yapan öğrencilerin (N:10, f:%11) başarısız sınıfı geçen öğrencilerin (N:75, f:%89) başarılı olduğu dikkate alındığında başarılı öğrenciler daha fazladır. Öğrenciler kendi cinsiyet grupları içerisinde değerlendirildiğinde kız öğrencilerin başarı oranı (f:%91) erkek öğrencilerden (f:%88) daha fazladır.

Başarılı ve başarısız öğrenciler okul idaresinin yardımıyla e-okul sistemi üzerindeki bilgiler temele alınarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında ortaöğretimin herhangi bir kademesinde sınıf tekrarı yapan öğrenciler "başarısız öğrenciler (N:10)", ortaöğretimin herhangi bir kademesinde takdir belgesi alan öğrenciler ise "başarılı öğrenciler (N:11)" kapsamında değerlendirilmiştir. Bu öğrenciler çalışma grubu (N:21) olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Görüşme, en sık kullanılan veri toplama yöntemidir (Taylor, 2005) ve yarı yapılandırılmış format nitel araştırmalarda en sık kullanılan görüşme tekniğidir (DiCicco - Bloom ve Crabtree, 2006). Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak toplanmıştır ve tümevarım yöntemiyle analiz edilmiştir. Tümevarım yöntemiyle, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşılmıştır. Bu kapsamda verilerin kodlanması, temaların bulunması, verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi, tanımlanması ve bulguların yorumlanması aşamaları izlenmiştir (Karataş, 2015). Görüşme için hazırlanan soruların geçerliliği için uzman görüşü çok önemlidir (Büyüköztürk ve diğerleri., 2018). Görüşme soruları, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaöğretim kurumunda görevli iki okul idarecisi (U1, U2), iki psikolojik danışma ve rehberlik öğretmeni (U3, U4) ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında görevli iki program uzmanından (U5, U6) görüş alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Uzmanların uyum katsayısı 0.92 (U1:%100, U2:%100, U3:%100, U4:%100, U5:%75, U6:%75) olarak hesaplanmıştır. 0,75 ve daha büyük ortalama, uzmanlar arası görüş birliğini göstermektedir (Turner ve Carslon, 2003). Uzman görüşleri sonrasında önerilen gerekli değişiklikler yapılmış ve değişiklik talep eden uzmanların tekrar onayı alınmıştır. Görüşmede hazırlanan soruların bir grup birey ile denenmesi ve bu denemeye göre gerekli ifade değişikliklerinin yapılması ve gerekirse yeni sorular yazılması önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Görüşme soruları

iki ortaöğretim öğrencisiyle (Kız, N:1; Erkek, N:1) pilot uygulama denenmiştir. Soruların sorunsuz çalıştığı tespit edilmiştir.

Başarısız öğrenciler için iki ve başarılı öğrenciler için iki ana soru hazırlanmıştır. Başarısız öğrenciler için; (1) Hangi sınıfta sınıf tekrarı yaptın?, (2) Sence sınıf tekrarı yapmana ne/neler sebep oldu? Açıklar mısın? soruları hazırlanmıştır. Başarılı öğrenciler için ise; (1) Hangi sınıfta takdir belgesi aldın?, (2) Sence başarılı olmanı sağlayan sebepler nelerdir? Açıklar mısın? soruları hazırlanmıştır. Öğrencilerin cevaplarına göre “biraz daha açıklayabilir misin?, Bir örnek verebilir misin?” devam soruları sorulmuştur.

Veri Toplama Süreci

Görüşmeler kayıt altına alınmadan önce öğrencinin kendisi, velisi ve okul idaresinden gerekli izinler alınmıştır. Görüşmede veriyi toplayan araştırmacıyı öğrenciler tanımamaktadır. Tanımadıkları kişiye ayrıntılı bilgi vermek konusunda tereddüt edebilirler. Bu da araştırmacının verilerin güvenilirliği konusunda olumsuz etkisini meydana getirebilir (Patton, 1987). Görüşmeci etkisini en aza indirmek ve öğrencilerin kendilerini rahat ifade etmelerine ortam hazırlamak için okulun Psikolojik Danışma ve Rehberlik servisinde görevli iki öğretmen (Erkek, N:1; Kadın, N:1) görüşme esnasında araştırmacıyla birlikte görüşmelerde yer almıştır. Öncelikle görüşülen bireye güven kazandırmayı amaçlamak görüşmeden toplanan verilerin güvenilirliğini sağlamada önemli bir husustur (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Görüşmeler okulun psikolojik danışma ve rehberlik servisine ayrılan odada gerçekleştirilmiştir.

Görüşme için üç gün boyunca her gün 120 dakika ayrılmıştır. Görüşmeler toplamda 360 dakika sürmüştür. Görüşme kayıtlarının toplam süresi 65 dakika 24 saniyedir. Öğrenci başına 3 dakika 40 saniye kayıt süresi bulunmaktadır. Başarılı ve başarısız öğrencilerle bir arada görüşme yapılmamıştır. Öğrencilerle görüşmek için karışık bir düzen belirlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan her öğrenciye görüşme gün ve saati bir gün önceden rehberlik servisi tarafından iletilmiştir. Aşağıdaki tabloda öğrencilerin görüşme gün, saati ve sırası belirtilmiştir.

Tablo 2. Görüşme sürecine ilişkin bilgiler

Gün	1. sıra	2. sıra	3. sıra	4. sıra	5. sıra	6.sıra	7. sıra
1. gün	BE1	BSK1	BSE1	BSK3	BK2	BSE4	BK5
2. gün	BE2	BSK2	BSE2	BSK4	BK3	BSE5	BK6
3. gün	BK1	BE3	BSE3	BK8	BK4	BSE6	BK7
Saat	9:00	9:20	9:40	10:00	10:20	10:40	11:00

Tablo 2’de hangi öğrenciyle hangi gün ve saatte görüşme yapıldığı gösterilmektedir. Örneğin BK3 kodlu öğrenciyle ikinci gün saat 10:20’de görüşme yapılmış ve görüşme 20 dakika sürmüştür.

Veri Analizi

Görüşmelerden elde edilen ses kayıtları yazılı hale getirilmiştir. Yazılı haldeki kayıtlar içerik analizi ve betimsel analizle incelenmiştir. Başarılı erkek öğrenciler (BE), başarılı kız öğrenciler (BK),

başarısız erkek öğrenciler (BSE) başarısız kız öğrenciler (BSK) olarak kodlanmıştır. İlk olarak veriler içerik analiziyle incelenmiştir. İçerik analizinde amaç kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan veriler önce kavramsallaştırılır. Daha sonra ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde kodlanır. Kodlama aşamasında araştırmacı verileri anlamlı bölümlere ayırır ve her bölümün kavramsal olarak ne anlama geldiğini bulmaya çalışır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Kodlama işlemi gerçekleştirildikten sonra belirlenen temalara göre elde edilen verilere ilişkin betimsel değerler tablolandırılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmada gerçekleştirilen veri analizleri tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Veri analizinde kullanılan yöntemler

	İçerik analizi	Betimsel analiz
Başarılı Öğrenciler	+	+
Başarısız Öğrenciler	+	+

Tablo 3'te ifade edildiği gibi her iki gruptan toplanan veriler önce içerik analiziyle daha sonra da betimsel analizle incelenmiştir. Analiz yapılırken tema ve kodlar daha önceden belirlenmemiştir. Tümevarım yöntemine uygun olarak görüşmelerden elde edilen verilerden meydana getirilmiştir (Janesick, 1998). Görüşmeler ilk olarak ham haliyle okunmuştur. İlk okuma yapılırken ortak olan ifadeler listlenmiş ve yazılı doküman üzerinde renklendirme yapılarak işaretlenmiştir. Birbirine yakın ya da aynı olan kodlar bir araya getirilerek temalar belirlenmiştir (Charmaz, 2014; Neuman, 2003). Örneğin başarılı öğrencilerin "kendim çalışıyorum ya da yardım almıyorum" gibi ifadeleri "bireysel çalışma" tema ana başlığı meydana getirilerek bu başlık altında toplanmıştır. Bu aşamaların ardından kodlayıcı (araştırmacı) çalışmaya üç gün ara vermiş ve yeniden kodlama yapmıştır. Yeniden yapılan kodlamaların %95 oranında tutarlı olduğu tespit edilmiştir. Kodlamanın güvenilir olduğuna karar verilmiştir (Vaughn ve Turner, 2016). Başarılı öğrencilerle yapılan görüşmenin içerik analizinde yapılan kodlamada "bireysel faktör, öğretmen tutumu faktörü, aile etkisi faktörü ve dışarıdan destek faktörü" olmak üzere dört tema belirlenmiştir. Başarısız öğrencilerle yapılan görüşmenin içerik analizinde yapılan kodlamada "derslerin zorluğu faktörü, öğretmen tutumu faktörü, arkadaş etkisi faktörü, diğer faktörler" olmak üzere dört tema belirlenmiştir. Bu temaların belirlenmesinden sonra betimsel analiz gerçekleştirilmiştir. Başarılı öğrencilerin hangi sınıfta ya da sınıflarda takdir belgesi aldığı, öğretmen tutumu, aile etkisi, bireysel, okul dışı faktörlerine ilişkin ifadeler kullanıp kullanmadıklarına dair istatistikî bilgiler hesaplanarak tablolandırılmıştır. Başarısız öğrenciler için ise hangi sınıfta sınıf tekrarı yaptıkları, derslerin zorluğu, öğretmen tutumu, arkadaş etkisi ve diğer faktörlere ilişkin ifadeler kullanıp kullanmadıklarına dair istatistikî bilgiler hesaplanarak tablolandırılmıştır.

Etik İzni

Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü

olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri: Araştırmada 2020 yılı öncesi toplanan araştırma verileri kullanıldığı için araştırma Etik Kurul İzni Gerektirmeyen araştırmalar kapsamında yer almaktadır.

Bulgular ve Yorum

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Birinci alt probleme cevap bulmak için çalışma grubundaki öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Görüşme dökümlerine öncelikle içerik analizi uygulanmış ve temalar meydana getirilmiştir. Daha sonra bu temalara ilişkin betimsel analiz yapılmıştır. Başarılı öğrencilerin ifadelerinin uygulanan içerik analizi ve belirlenen temalara ilişkin yapılan çalışmalar tablo 4’te gösterilmektedir:

Tablo 4. Başarılı öğrencilere ilişkin temalar ve örnek ifadeler

Tema	Kod	Örnek ifade
Bireysel	bireysel çalışma	(BE1) ...kendim çalışarak daha iyi anlıyorum...
	tekrar stratejisi	(BE2) ...derste dinlediğim yeterli oluyor ama evde tekrar etmeden anlayamıyorum.
	not alma ve tekrar stratejisi	(BK1)...derste dinlediklerimden aldığım notları sınavdan önce tekrar ediyorum. Bu şekilde daha başarılı oluyorum.
	yardım arama stratejisi	(BK8)...başkalarından yardım almıyorum ama başkalarına ders anlatırken bilgiler aklımda daha çok yer ediyor...
Öğretmen tutumu	öğretmen tutumu	(BE1)...öğretmenin bana olumlu şeyler söylemesi dersi daha dikkatli dinlememi sağlıyor...
	öğretmen tutumu	(BE2)... öğretmenin sınıfa genel olarak konuşması beni rahatsız ediyor ama bireysel olarak bana bakarak ya da benim ismimi söyleyerek yaptığı dönütler beni daha çok motive ediyor...
	öğretmen tutumu	(BK5)...olumsuz eleştiri yapıldığında işi daha da inada bindiriyorum. Bana olumsuz ifadeler kullanana karşı daha hırslı oluyorum. Öğretmen olumsuz eleştiri yaparsa hırslanıp daha çok çalışıyorum...
Aile etkisi	öğretmene karşı tutum	(BK6)... öğretmeni seversem dersi de seviyorum doğal olarak ama öğretmeni sevmezsem dersi de sevemiyorum...
	aile/baba	(BE3)...ailem derslerimi sürekli takip ediyor. Her akşam ödevlerimi soruyor babam. Ben de babam işten

Okul dışı destek	aile	gelmeden derslerimi bitiriyorum. (BK4)...ailem benden çok şey bekliyor ve bana güveniyor. Onları mahcup etmemek için elimden gelen gayreti gösteriyorum.
	anne	(BK6)...annem sürekli okula geliyor ve ders öğretmenlerimle görüşüyor. Bazı derslerimle ilgili nasıl çalışmam gerektiği konusunda bana yardımcı oluyor.
	anne	(BK7)...ailem benim ders çalışmam için elinde geleni yapıyor. Annem odamı her gün temizliyor ve babam da işten geldiğinde bana yardımcı oluyor.
	ağabey	(BE3)... okul dışında derslerime abim yardımcı oluyor. Abim çok çalışkan bir öğrenci.
	özel ders	(BK2)...sınavlardan önce özel ders alıyorum...
	özel kurs	(BK5)...okuldan çıkınca özel kursa gidiyorum ve bir çok konuyu orda daha iyi anlayabiliyorum.

Tablo 4'te başarılı öğrencilerle yapılan görüşmelerin dökümüne yapılan içerik analizi çalışmasından sonra tespit edilen temalar; bireysel, öğretmen tutumu, aile etkisi ve okul dışı destek olduğu gösterilmektedir. Yapılan görüşme sonrasında yapılan analizlerden elde edilen betimsel istatistikleri Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Başarılı öğrencilere ait betimsel istatistikler

Öğrenci	Belge aldığı sınıf		Öğretmen Tutumu	Aile etkisi	Bireysel	Okul dışı destek
	Takdir	Teşekkür				
BE1	10.	9.	1		1	
BE2	9. ve 10.		1		1	
BE3	9. ve 10.			1	1	1
BK1	9. ve 10.		1			
BK2	10.	9.			1	1
BK3	10.	9.	1		1	
BK4	10.	9.		1	1	
BK5	9. ve 10.		1			1
BK6	9. ve 10.		1	1	1	
BK7	9. ve 10.		1	1	1	
BK8	9. ve 10.			1	1	
Toplam	11	18	7	5	9	3

Tablo 5'teki bilgilere göre başarılı erkek öğrencilerden birinin (N:1, f:%33) 9. sınıfta teşekkür belgesi aldığı, ikisinin (N:2, f:%67) 9 ve 10. sınıfta takdir belgesi almıştır. Başarılı kız öğrencilerden üçünün (N:3, f:%37,5) 9. sınıfta teşekkür belgesi aldığı, beşinin (N:5, f:%62,5) 9 ve 10. sınıfta takdir belgesi almıştır. Başarılı öğrencilerin 9. sınıfta teşekkür belgesi almış olmaları 9. sınıfın derslerinin zor olduğu şeklinde yorumlanabilir. Başarılı erkek öğrencilerin en sık belirttikleri faktörlerin sıralaması; bireysel çabaları (N:3, f:%43), öğretmen tutumu (N:2, f:%28,5), aile etkisi (N:1, f:%14) ve okul dışı

destek faktörü (N:1, f:%14)'dür. Başarılı erkek öğrencilerin başarılı olmalarındaki en etkili faktörün kendi çabaları olduğu yorumu yapılabilir. Başarılı kız öğrencilerin en sık belirttikleri faktörlerin sıralaması; bireysel çabaları (N:6, f:%35), öğretmen tutumu (N:5, f:%29), aile etkisi (N:4, f:%23,5), okul dışı destek faktörü (N:2, f:%12,5)'dür. Başarılı kız öğrencilerin başarılı olmalarındaki en etkili faktörün kendi çabaları olduğu yorumu yapılabilir. Başarılı kız öğrencilerin başarı faktörleri sıralamasının başarılı erkek öğrencilerle benzer olduğu ifade edilebilir. Öğrencilerin ifadelerinin analizinin sıklık sıralaması fazladan aza doğru bireysel etkiler (N:9, f:%37,5), öğretmen tutumu (N:7, f:%29), aile etkisi (N:5, f:%21), okul dışı alınan desteğin etkisi (N:3, f:%12,5)'dir. Öğrencilerin başarılı olmalarındaki en etkili faktörün kendi çabaları olduğunu ifade etmişlerdir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

İkinci alt probleme cevap bulmak için çalışma grubundaki öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Görüşme dökümlerine öncelikle içerik analizi uygulanmış ve temalar meydana getirilmiştir. Daha sonra bu temalara ilişkin betimsel analiz yapılmıştır. Başarısız öğrencilerin ifadelerinin uygulanan içerik analizi ve belirlenen temalara ilişkin yapılan çalışmalar tablo 6'da gösterilmektedir:

Tablo 6. Başarısız öğrencilere ilişkin temalar ve örnek ifadeler

Tema	Kod	Örnek ifade
Derslerin zorluğu	zor	(BSE1)...zaten 8. sınıf dersleri zordu. 9. sınıfa gelince derslerin hem sayısı arttı hem de sınavlar çok zorlaştı.
	çok zor	(BSE2) ...lise dersleri çok zormuş. Hiç çalışmadan geçmek imkânsız..
	çalıştıklarımından çıkmadı	(BSK1)...ben aslında çalıştım ama sınavlarda hiç çalıştıklarımından çıkmadı...
	zorlanma	(BSK2)...dersleri anlamada çok zorlanıyordum. Sınavlarda ağlayasım geliyordu...
	değişik	(BSE4)...ortaokuldaki öğretmenimiz daha farklı anlatıyordu. Lise öğretmenleri daha değişik anlatıyor. Bir de kızıyorlar...
Öğretmen tutumu	çekinme	(BSE5)...Öğretmenlerden biraz çekiniyorum. Soru soramıyorum...
	ilgi	(BSK1)...ortaokuldaki öğretmenimiz yanıma gelip tekrar anlatırdı. Bir sonraki ders tekrar anlatırdı ama lisede böyle yapmıyorlar.
	sevme	(BSK2)...sevdiğim öğretmenlerin dersini de daha çok seviyorum mesela beden eğitimi dersi...
Arkadaş etkisi	arkadaş	(BSE4) ...mahalleden arkadaşlarla okuldan çok kaçtım devamsızlık çok oldu..
	arkadaş	(BSE5)...sadece ben kalmadım ki eski okulumdaki arkadaşlar da kaldı. Beraber hep maç yapmaya giderdik. Onlar çağırınca dayanamıyorum...
	arkadaş	(BK1)...sınıfta hiç arkadaşım yoktu. Kimseye ödevleri soramıyordum....

	kötü arkadaş	(BK2)... biraz da kötü arkadaş kurbanı oldum bence yoksa çalışırdım aslında.
	bilgisayar oyunu	(BSE3)...bilgisayar oyunu geliyor hep aklıma derslerde. Gece oyun oynayınca sabah da uyanamıyorum...
Diğer	Ebeveyn kaybı	(BSE5)...ben dedemlerde kalıyorum. Babam öldü annem de başka yere gitti. Onlara bakıyorum...
	İhtiyaç eksikliği	(BSK2)...bizim galerimiz var. Sadece mezun olsam yeter ama ders çalışmak da istemiyorum.

Tablo 6'da başarısız öğrencilerle yapılan görüşmelerin dökümüne yapılan içerik analizi çalışmasından sonra tespit edilen temalar; derslerin zorluğu, öğretmen tutumu, arkadaş etkisi ve diğer olarak gösterilmektedir. Yapılan görüşme sonrasında yapılan analizlerden elde edilen betimsel istatistikleri tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7. Başarısız öğrencilere ait betimsel istatistikler

Öğrenci	Tekrar edilen sınıf	Öğretmen Tutumu	Arkadaş etkisi	Derslerin zorluğu	Diğer
BSE1	9.		1	1	
BSE2	9.	1	1	1	
BSE3	9.		1	1	1
BSE4	9.	1	1		
BSE5	10.	1	1	1	1
BSE6	10.				
BSK1	9.	1	1	1	
BSK2	9.	1	1	1	1
BSK3	9.	1		1	
BSK4	10.			1	
Toplam	10	6	7	8	3

Tablo 7'deki verilere göre başarısız erkek öğrencilerin en fazla 9. sınıfı (N:4, f:%67) daha sonra ise 10. sınıfı (N:2, f:%33) tekrar ettiği tespit edilmiştir. Başarısız kız öğrencilerin en fazla 9. sınıfı (N:3, f:%75) daha sonra ise 10. sınıfı (N:1, f:%25) tekrar ettiği tespit edilmiştir. Başarısız erkek öğrencilerin başarısızlık faktörleri sıralaması; derslerin zorluğu (N:5, f:%35,7), arkadaş etkisi (N:4, f:%28,57), öğretmen tutumu (N:3, f:%21,42), diğer (N:2, f:%14,28)'dir. Başarısız kız öğrencilerin başarısızlık faktörleri sıralaması; derslerin zorluğu (N:4, f:%40), öğretmen tutumu (N:3, f:%30), arkadaş etkisi (N:2, f:%20), diğer (N:1, f:%10)'dir. Başarısız kız ve erkek öğrencilerin sonuçlarının benzer olduğu ve en fazla tekrar ettikleri sınıfın 9. sınıf (N:7, f:%70) olması, bundaki en fazla ifade edilen başarısızlık faktörünün derslerinin zor olması 9. sınıf derslerinin zor olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın problemlerine ilişkin elde edilen sonuç, bu sonuçlara ilişkin tartışma ve öneriler yer almaktadır.

Sonuç

Bu kısımda araştırmanın problemlerine ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

Birinci araştırma problemine ilişkin sonuç: Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin olarak başarılı öğrencilerin başarılı olmalarını sağlayan faktörlerin başında bireysel çalışmalarının geldiği, daha sonra öğretmen tutumunun etkili olduğu, daha sonra aile etkisi faktörünün etkili olduğu ve son olarak da okul dışı alınan kurs, özel ders gibi faktörlerin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İkinci Araştırma problemine ilişkin sonuç: Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin olarak başarısız öğrencilerin başarısız olmalarına sebep olan faktörlerin başında derslerin zor olmasının, daha sonra arkadaşlarının, daha sonra öğretmen tutumunun ve son olarak da ebeveyn kaybı, ihtiyaç olmaması, bilgisayar oyun bağımlılığı gibi diğer faktörlerin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma

Bu kısımda araştırmanın sonuçlarına ilişkin tartışma yer almaktadır.

Birinci araştırma problemine ilişkin tartışma: Bu başlık altında başarılı öğrencilerin başarılarında etkili olduğu tespit edilen bireysel çalışma, öğretmen tutumu, aile etkisi ve okul dışı destek faktörleri tartışılmıştır.

Bireysel Çalışma: Öğrencilerin bireysel farklılıkları onların akademik çalışmalarını dolayısıyla da akademik başarıları üzerinde etkili olmaktadır. Öğrencilerin sahip olduğu duygusal zekâ, bilişsel ve sosyal beceriler, öz yeterlilik seviyeleri (Qualter, Gardner, Pope, Hutchinson ve Whiteley, 2012), kişilik özellikleri (Chamorro-Premuzic ve Furnham, 2003), cinsiyet (Deary, Strand, Smith ve Fernandes, 2007), öğrenme stratejileri (Vanthournout, Gijbels, Coertjens, Donche ve Van Petegem, 2012) gibi özellikleri akademik başarıları üzerinde etkili olan faktörlerdir. Burada bahsedilen faktörlerden cinsiyet ve kişilik özellikleri dışındaki faktörleri yüksek olan öğrenciler akademik olarak daha başarılı olmaktadır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar da aynı doğrultudadır. Öğrencilerin başarıya ulaşmak için belirli bir öğrenme stratejisi değil, kendilerine uygun olan öğrenme stratejisini tercih ettiği tespit edilmiştir. Örneğin başarılı öğrencilerden BE1 kendi başına ders çalışırken BK8 başkalarına anlatarak ders çalışmaktadır. Her iki öğrenci de başarılıdır fakat seçtikleri öğrenme stratejileri farklılık göstermektedir. Aynı şekilde onların seçmiş oldukları stratejiler kişilik özelliklerini de yansıtmaktadır. Bireysel çalışan BE1'in daha içine kapanık ve daha az sosyal bir öğrenci olduğu, daha az konuştuğu gözlenirken; BK8'in daha dışa, dönük daha sosyal ve daha fazla konuşan bir öğrenci olduğu ifade edilebilir. Öğrencilerin bu farklılıklarının farkında olarak kendi çalışma stratejilerini belirlemesi ve uygulaması onların başarılı olmasını sağlayan sebepler arasında yer almaktadır.

Öğretmen Tutumu: Öğretmen tutumu öğrencinin akademik başarıları üzerinde etkilidir ve öğretmenlerin tutumları onların yaş, tecrübe, cinsiyet, aldıkları eğitim, yaşadıkları sosyal çevre vb. etkenlere göre farklılık gösterebilmektedir. Çalışmalar bayan, daha yaşlı, daha tecrübeli, daha fazla

eğitim almış, daha iyi bir sosyal çevrede yaşayan öğretmenlerin öğrencilere karşı tutumlarının daha ılımlı olduğunu ve daha fazla başarıya teşvik ettiklerini göstermektedir (Johnson ve Birkeland, 2003; Larrivee ve Cook, 1979). Marzano (2007) ise öğretmen davranışlarının öğrenci başarısından etkilendiğini ifade etmiştir. Yani öğretmen tutumunun öğrenci başarısında bir sebep değil sonuç olduğu tespitini yapmıştır. Dolayısıyla öğretmen tutumunun öğrenci başarısını etkilediği ve aynı zamanda öğrenci başarısının da öğretmen tutumu etkilediği yorumu yapılabilir (Brophy, 1988). Bu çalışmada BK6, öğretmeni seversem dersi seviyorum diyerek bu durumu destekler bir ifade kullanmıştır. Fakat bu durumun da yine öğrencilerin bireysel farklılıklarıyla ilişkili olduğu bu çalışmada ortaya çıkmaktadır. BE1 öğretmenin kendisine olumlu dönütler verdiğinde, BK5 ise öğretmenin kendisini olumsuz eleştirdiğinde daha fazla motive olduğunu ifade etmektedir. Farklı özelliklere sahip öğrencilerin bir arada bulunduğu sınıflarda öğretmenlerin genele hitap ederken bireyse değil daha genel ifadeler kullanması ve bireysel olarak öğrencilere dönütler vermesinin öğrencilerin akademik başarılarına katkı sağlamada etkili olacağı ifade edilebilir.

Aile Etkisi: Ailenin akademik başarı üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bu etkiler ailenin durumuna göre olumlu ya da olumsuz olabilir. Örneğin anne babası ayrı olan, anne ya da babası olmayan, üvey anne ya da babası olan öğrencilerin akademik performansları olumsuz etkilenmektedir (Jeynes, 2012). Yeniden evlenen ebeveynler eğer aynı eşleriyle evlenirse farklı bir etki, farklı eşlerle evlenirse farklı bir etki meydana gelmektedir. Farklı kişilerle evlenen kişilerin öğrenci başarısı üzerinde olumsuz etkisi olurken aynı ebeveynlerin yeniden evlenmesinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır (Couch ve Lillard, 1997). Öğrencilerin ebeveynlerinin bir arada olması, ekonomik durumlarının iyi olması, aile ortamının huzurlu olması, öğrencinin okul durumuyla ilgilenmeleri, kitap okumaları, eğitim seviyelerinin öğrencinin akademik başarı üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır (Arends-Kuening ve Duryea, 2006). Bu çalışmada görüşülen başarılı öğrenciler (BE3, BK4, BK6, BK7) de bu durumları destekleyen ifadeler kullanmışlardır. Öğrencilerin ailelerinin onların dersleriyle ilgilenmesi ve çalışmalarını takip etmesinin akademik başarıları üzerinde olumlu etkisi olduğu ifade edilebilir.

Okul Dışı Destek: Öğrencilerin okuldaki eğitim öğretimin dışında almış oldukları eğitim okul dışı destek olarak tanımlanabilir. Okullarda normal eğitimin dışında verilen destekleme yetiştirme kursları da bu kapsamdadır. Öğrencilerin okul dışındaki zamanlarını akademik başarılarıyla ilişkili etkinlikler yaparak geçirmeleri onların akademik başarıları üzerinde olumlu etkilere sahiptir (Yohalem, Tolman ve Wilson, 2003). Bu etkinliklerin etkili olabilmesi için öğrencinin ihtiyacına göre tasarlanması gerekmektedir aksi halde bu sadece başarılı olan öğrenciler için bir vakit kaybıdır (Schank, Fano, Bell ve Jona, 1994). Okuldaki öğretim nasıl öğrenme hedeflerine göre tasarlanıyorsa okul dışında öğrencinin gerçekleştirmiş olduğu eğitim öğretim faaliyetleri de bu hedefler doğrultusunda belirlenmelidir. Eğitim faaliyetlerinin tamamının bir bütünlük arz etmesi, hedefe yönelik tasarımla sağlanabilir ve etkili sonuçlar meydana getirebilir (Forsetlund ve diğerleri., 2009). Bununla birlikte

öğrencilerin hayata hazırlanmak için eğitim aldıkları ve zamanlarının büyük kısmının aynı akademik derslerin öğretimine ayrılmasının öğrencilerin bütüncül bir gelişim sağlamaları konusunda bir engel teşkil etmektedir. Türkiye'deki eğitim sisteminin sınav odaklı olmasından dolayı öğrencilerin 14-18 yaş aralığını kapsayan ortaöğretim zamanlarının sadece akademik ders odaklı olması onların tek boyutlu yetişmesine sebep olmaktadır. Bu durum akademik açıdan da değerlendirildiğinde olumsuz bir durumdur. Çünkü beynin farklı alanlarının aktif edilmesi sürekli kullanılan alanların daha verimli çalışmasına yardımcı olmaktadır (Smith ve diğerleri., 2009; Vuilleumier, Richardson, Armony, Driver ve Dolan, 2004).

İkinci araştırma problemine ilişkin sonuç: Bu başlık altında başarısız öğrencilerin başarısızlıklarına sebep olduğu tespit edilen derslerin zorluğu, arkadaş etkisi, öğretmen tutumu ve son olarak da ebeveyn kaybı, ihtiyaç olmaması, bilgisayar oyun bağımlılığı gibi diğer faktörler tartışılmıştır.

Derslerin Zorluğu: Öğrencilerin zor diye tanımladıkları dersler farklılık gösterse de zor derslerin öğrencilerin başarısızlık sebeplerinden biridir (Al-Jamal ve Al-Jamal, 2014). Bazı durumlarda derslerin zorluk derecesinin yüksek olmamasına rağmen öğrencinin diğer derslerinin yoğunluğu, motivasyonu, sağlık durumu gibi faktörler bu durumda etkili olabilmektedir (Sartono, Puspitaningrum ve Irnidayanti, 2015). Bu araştırmanın bulguları için de aynı durum geçerlidir. Çünkü bu araştırma kapsamında görüşme yapılan on başarısız öğrenciden yedisinin dokuzuncu sınıfta sınıf tekrarı yapmış olması ve on bir başarılı öğrenciden dördünün daha önce teşekkür aldıkları sınıfın dokuzuncu sınıf olması ortaöğretimin ilk basamağı olan dokuzuncu sınıf eğitim programının zor olduğunu göstermektedir. BSE2 ve BSE3'ün ifadeleri bu durumu desteklemektedir. İlköğretimde geniş alan tasarımı temele alınarak hazırlanan fen bilimleri ve sosyal bilgiler dersleri gibi derslerin ortaöğretimde konu alanı tasarımıyla daha detaylı olan fizik, kimya, biyoloji, coğrafya, tarih gibi derslere dönüştürülmesi öğrencilerin bu derslere ve dolayısıyla ortaöğretime alışmalarını zorlaştırmaktadır. Bu durum meslek liselerinde meslek derslerinin de eklenmesiyle daha zor hale gelmektedir (Çavuşoğlu ve Savaş, 2016). Türkiye'de akademik başarıları düşük olan öğrencilerin meslek liselerini tercih etmeleri öğrencilerin dokuzuncu sınıftaki başarılarını olumsuz olarak etkilemektedir (Akkaya, Özçatalbaş ve Arabacı, 2013; Mumcu, Mumcu ve Aktaş, 2012). Ülkemizdeki eğitim sistemi içerisindeki geçiş sınıflarından (1. sınıf, 5. sınıf, 9. sınıf) dokuzuncu sınıfın içerik olarak yeniden tasarlanması ve öğrencilerin yaşadıkları sıkıntıların dikkate alınarak düzenlenmesi öğrencilerin akademik performanslarını olumlu olarak etkileyebilir.

Arkadaş Etkisi: Öğrenciler ve bireyler arkadaşlarını yaşadıkları sosyal çevrelerden seçmektedirler. Bu sosyal çevredeki ailelerin eğitim seviyesi ve eğitime bakış açıları onların çocuklarının akademik motivasyonlarında ve dolayısıyla akademik başarılarında etkili olmaktadır. Akademik motivasyonu düşük öğrencilerle arkadaşlık yapan öğrencilerin akademik performansları da düşme eğilimindedir (Alivernini ve Lucidi, 2011). Öğrencilerin arkadaş tercihleri onların akademik performanslarının ön

görüsü için de kullanılan güvenli bir faktördür (Lomi, Snijders, Steglich ve Torló, 2011; Wentzel ve Caldwell, 1997; Wentzel, Barry ve Caldwell, 2004). Öğrencilerin arkadaş seçimi sosyal bir tercihtir ve onlara okul dışındaki yaşamları için danıştıkları gibi okuldaki tercihleri içinde danışmaktadırlar. Bu durum arkadaş tercihinin sadece okul performansı için değil aynı zamanda bütün yaşamı için önemli olduğunu göstermektedir (Korir ve Kipkemboi, 2014). Bu araştırma kapsamında görüşülen başarısız öğrencilerden (N:10) yedisi bu durumu destekleyen açıklamalarda bulunmuş ve arkadaşlarının okul performansları üzerindeki olumsuz etkilerini ifade etmişlerdir.

Öğretmen Tutumu: Öğretmen tutumu bu araştırma kapsamında incelenen akademik başarı ve başarısızlıkta etkili olduğu tespit edilen orta değişkendir ve birinci alt problem başlığı altında tartışılmıştır.

Diğer Faktörler: Öğrencilerin akademik performanslarını olumsuz olarak etkileyen faktörlerden ekran (bilgisayar, dijital oyun vb) bağımlılığı (BSE3), sosyal yaşamdaki yetersizlikler (BSE5, başka bir bireye bakım zorunluluğu), akademik motivasyon eksikliği (BSK2) diğer faktörler sayıca az ifade edildiği için diğer faktörler kapsamında değerlendirilmiştir ve bu faktörler öğrenci performansı üzerinde etkilidir. Ekran başında geçirilen sürenin uzunluğu zihinsel sağlığı etkilediği gibi okula bağlılık ve okul performansını da etkilemektedir. Bu sürenin fazla olması akademik başarıyı düşürmektedir (Trinh, Wong ve Faulkner, 2015). Bu durum öğrencilerin uyku, yemek ve çalışma düzenlerini etkilemektedir. Kontrol edilmediğinde ve düzenlenmediğinde öğrencilerin sınıfta kalmalarına bile sebep olmaktadır (Hawi, Samaha, ve Griffiths, 2018). Bununla birlikte yemek, barınma ve maddi durum gibi sosyal yaşamı etkileyen faktörlerin akademik çalışma zaman ve mekânını etkilemesi öğrencilerin akademik performansları üzerinde olumsuz etkilere sahiptir (Jensen, 2009). Türkiye’de maddi durumu yetersiz olan ya da taşınmalı eğitim kapsamında olan öğrencilere öğle yemeği desteği ücretsiz olarak sağlanmaktadır. Fakat bu araştırma kapsamında BSE3’ün yaşamış olduğu sosyal yetersizlik sorunu hakkında yetersizlikler olduğu ve öğrencinin akademik başarısının bu durumdan olumsuz etkilendiği ifade edilebilir. BSK2’nin durumda ise akademik motivasyon eksikliği olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin eğitimi sadece maddi bir kaynak sağlama aracı olduğu olarak gördüğü ve ailesinin maddi durumunun iyi olması sebebiyle eğitime ihtiyacı olmadığını düşünmesi onun akademik motivasyonunun düşük olmasına sebep olmuştur. Öğrencinin motivasyonunun okula yönelik değil ticaret hayatına yönelik olması akademik olarak başarısız olmasına neden olmuştur. Genel olarak maddi durumu düşük olan öğrencilerin başarısız olduğu bilinmekle beraber bazen de maddi durumu iyi olan öğrencilerin akademik başarıları düşük olmaktadır (Orr, 2003). Bu durum çok uç şartlar dışında kalan ve maddi yetersizliği olan ya da maddi olarak çok zengin olan öğrencilerin akademik başarılarında bu durumun etkili olduğunu fakat öğrencinin akademik motivasyonunun bu etkiyi en aza indirebileceğini göstermektedir. Öğrencinin akademik başarısını etkileyen faktörlerin bireysel çalışma, arkadaş etkisi, öğretmen tutumu, aile etkisi, okul dışı destek, derslerin zorunluluğu

ve diğer faktörler (ekran bağımlılığı, sosyal yetersizlik, akademik motivasyon) olduğu gösterilmektedir.

Bu araştırma kapsamında hem başarılı öğrencilerin hem de başarısız öğrencilerin ifadelerinden ulaşılan ortak tema öğretmen tutumudur. Öğretmen tutumunun öğrencilerden beklenen akademik başarıda etkili olması öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinde daha fazla önem verilmesi gereken bir durum olarak değerlendirilebilir. Bu kapsamda karar vericilerin öğrencilerin bireysel çabaları, arkadaşlarının etkisi, ailelerinin etkisi, okul dışı destek planlaması, ders içeriklerinin düzenlenmesinin yanında özellikle öğretmen tutumu hakkında gerekli çalışmaları planlaması öğrencilerden beklenen akademik başarı hedeflerine ulaşmada onlara katkı sağlayacaktır.

Öneriler

Bu kısımda araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak tasarlanan öneriler yer almaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığına öneri: 1- Dokuzuncu sınıf öğretim programları ve eğitim içerikleri yeniden tasarlanmalıdır.

Öğretmenlere öneriler: 1- Çalışma ortamları, öğrencilere verilen akademik görev ve ödevler; öğrencilerin öğrenme stratejileri, cinsiyet, bilişsel becerileri gibi bireysel farklılıkları dikkate alınarak tasarlanmalıdır.

2- Öğretmenlerin eğitim öğretim yılı başında öğrencilerinin kişilik özelliklerini tanımlayabilmek için çalışma yapmaları ve buradan elde ettikleri verileri dikkate alarak eğitim öğretim ortamını düzenlemeli, dönütleri bu verilere göre vermeliler.

3- Öğrencilerin ebeveynleriyle okulda belirli aralıklarla toplantılar yapılmalı. Bu toplantıların gündem maddeleri arasına öğrencilerin başarılarını artırmada etkili ebeveyn modellerinin tanıtımı da eklenmelidir.

4- Öğrencilerin okul dışında almış oldukları eğitimler araştırılmalı ve okuldaki eğitim hedefleriyle paralel bir biçimde tasarlanmalıdır.

5- Öğrencilerin arkadaş tercihleri öğrenci velileri tarafından denetlenmeli ve bu konu hakkında okul aile birliği ve öğrenci velileriyle birlikte etkili bir program hazırlanmalı.

6- Öğrencilerin ekran başında geçirdiği zaman okuldaki rehberlik servisiyle işbirliği içerisinde düzenlenmelidir.

7- Akademik motivasyonu düşük olan öğrencilerin düşük motivasyon sebepleri tespit edilmeli ve bu konu hakkında ilgili kurum ya da kişilerle birlikte çalışma gerçekleştirilmeli.

ENGLISH VERSION

Introduction

The survival of living things depends on the successful adaptation to the changes in their environment. Effective adaptation is only possible with learning. Much of the behavior of human beings, like other living things, is learned behavior. Learning can be defined as a relatively permanent monitored behavior change that occurs as a product of life, which cannot be attributed to temporary changes in growth and body due to different effects (Senemoğlu, 2018). Human beings have to develop effective behaviors in order to survive and keep up with the changes that occur around them; learning serves this purpose.

The behavior expressed in this definition is not just physical behavior, but also cognitive behavior. Learning to walk as physical behavior is an example. Cognitive behavior is deciding what to do when encountering an obstacle while walking. When one encounters an obstacle while walking, he/she can change his/her path, walk around it, jump over it, or put stairs on it and go up. It is cognitive to decide on one of these options. Cognitive behavior can be defined as experiencing the effectiveness of the given decision and making it relatively continuous in the same and similar situations. However, it should not be forgotten that learning is the product of life and that every behavior is not learned. Some behaviors are reflexive and not learned. In order for the change in behavior to be defined as learning, the behavior should not be instinctive or reflexive (Epstein, 1982; Heimlich & Ardoin, 2008; Merleau-Ponty & Fisher, 1963).

Learning does not only occur through school activities. Because learning is a process that begins in the womb and continues for life, it also takes place outside the school. It is possible to categorize learning into two: formal and informal. Informal learning takes place outside of school; it takes place in a multifaceted, self-directed, voluntary, and mostly social context (Becker & Bish, 2017; Malcolm, Hodgkinson & Colley, 2003;). Today, the best example of this situation is learning through social media. On the other hand, formal learning is intended; it is planned within the framework of a pre-prepared program. The teaching process in formal learning is planned, implemented, and monitored by the teacher. It takes place in a special controlled environment from beginning to end.

Education in schools is formal (Bull, Thompson, Searson, Garofalo, Park, Young, & Lee, 2008; Cook, Pachler, & Bradley, 2008; Findan, 2012). As an education and training institution, school has a superior aspect than other social institutions in shaping human behavior and creating desired changes in it (Dam, 2008). The aim of the educational activities in school is to help the students reach the planned goals. Success or failure of students is evaluated based on the level of achieving the planned goals.

The aim of education varies according to the historical sections and needs because in many countries of the world, there are rapid and important changes in social, cultural, political, and technological areas. This situation is also valid for Turkey which dates back to ancient times. For example, in pre-Islamic Turkish states, the aims of education were determined according to the way they lived. Raising Alpine people, whose main characteristic was possessing the same level of wisdom and bravery, was the general goal. Therefore, training, that can be regarded as professional training, was implemented. All children were taught both martial arts and current knowledge in the best way possible (Akyuz, 2018). Today, however, secondary school students are trained to pass university entrance exams, which only aim to measure academic success. Thus, the Turkish education system has become focused on academic success. The most important goal became entering a university. The preparatory process for university starts from the first years of primary education and continues in high school years; students go to courses outside of school and some of them take private lessons (Yıldırım, 2006). When compared with today's educational content, it is seen that changes occur in line with the needs of society and individuals.

It can be stated that the old educational contents were designed as a part of the society and natural life, and that today's educational contents are designed as a tool to enter the university. In line with this purpose, academic success has overtaken other achievements (social, artistic, vital, etc.) and has become the main focus. Academic success is affected by talent (Gürsesa, Merhametlia, Gunel and Yildiz, 2011), personality, personal life and familial qualities, scholastic background (Cemaloğlu & Filiz, 2010; Özgüven, 1974; Yıldırım, 2006), self-respect (Arseven, 2016), exam anxiety (Ergene, 2011; Erzen & Odacı, 2014), motivation, and learning strategies (İncirci, 2020). Knowing the factors that affect academic success and which of these factors are effective is extremely important in creating an educational environment for academic success. This is the starting point of this research. The aim of this research is to identify the factors that affect successful and unsuccessful students. These findings are thought to contribute to the planning of teaching and learning process for students, teachers, and decision-makers.

Academic Success and Failure

Turkish Language Institution Current Dictionary defines success as; "The positive product of the personal or operational activities shown by the person depending on talent and upbringing, is to

complete a job in the desired way, to achieve it, to find what it wants" (URL-1). The Cambridge Dictionary defines success as achieving the hoped and desired goals (URL-2). One of the most researched types of success is academic success. Finn & Rock (1987) defined academic achievement as (a) passing a grade during high school, (b) getting "reasonable" scores in standardized achievement tests, and (c) graduating from high school on time. Bransford, Stevens, Schwartz, Meltzoff, Pea, Roschelle, Vye, Kuhl, Bell, Barron, Reeves & Sabelli (2006) and Kuh, Kinzie, Buckley, Bridges, & Hayek (2006) defined academic success as participation in educational activities, satisfaction, gaining desired knowledge, skills and competencies, permanence, achieving educational results, and post-teaching performance. It is possible to reach two results from the definitions made in the literature. First, the definition of academic success is complex and very broad; however, the generally accepted definition is to achieve the desired results. The second is that the measurement of academic success is considered as a quantitative achievement (York, Gibson & Rankin, 2015).

The scope of academic success that was taken into consideration in this study is the academic success of students studying in Turkey. In Turkey, academic success means the success obtained in achieving the objectives of the Ministry of Education. These goals are defined by laws and regulations. The general purpose of Turkish National Education in the Basic Law of National Education, dated 1973 and numbered 1739, is as follows (URL-4).

(1) Depending on the reforms and principles of Atatürk and the nationalism of Atatürk found in the Constitution; adopting, protecting and developing the national, moral, human, spiritual and cultural values of the Turkish Nation; family, the country, the people who love and try to glorify, human rights and the Constitution, democratic, based on the basic principles at the beginning, secular and social state of law, which know their duties and responsibilities towards the Republic of Turkey and raise citizens have made them;

(2) A well-balanced and healthy personality in terms of body, mind, morality, spirit, and emotion, has a personality and character, free and scientific thinking power, a broad world view, respect for human rights, values personality and enterprise, and is responsible for the society; to train as constructive, creative and productive people;

(3) To prepare them for life by improving their interests, and abilities, by providing them with the necessary knowledge, skills, behavior, and habit of working together and to ensure that they have a profession that will make them happy and contribute to the happiness of the society;

If the target desired to be achieved for these purposes is "On the one hand, to increase the welfare and happiness of Turkish citizens and Turkish society; on the other hand, it is defined as supporting and accelerating economic, social and cultural development in national unity and integrity and finally making the Turkish Nation a constructive, creative and distinguished partner of modern civilization" (URL-3), then success and failure in the Turkish National Education System are defined

depending on achieving this goal. Multifaceted success is mentioned in the specified definitions. To explain briefly, the success expectation of students' parents is academic success. Furthermore, academic success can be defined as the success that the students take from academic courses; meanwhile, failure can be defined as the failure of these courses. In a nutshell, academic achievement is the getting a passing grade or above, and failure is getting a grade below the passing grade (Carter & Good, 1973; Charters & Good, 1945; Finn & Rock, 1997; York, Gibson & Rankin, 2015). In order to be successful in any course at the end of the school year, a student in secondary education in Turkey should have; a) at least 50 of the arithmetic average of the two semesters score or at least 70 of the second-semester score regardless of the first-semester score, b) skills training in the enterprises, the arithmetic of the first and second semester scores and the skill exam score the average must be at least 50 or a skill exam score of 70 (URL-3). Students who fail to meet these criteria are considered to be academically unsuccessful, while students who are able to do so are considered academically successful.

Many factors (physical, spiritual, social, economic, geographical, environment, etc.) affect the academic success of students. In order for students to be successful, they should not be negatively affected by these factors (Kweon, Ellis, Lee, & Jacobs, 2017; Rençber, 2012; Yelgün & Karaman, 2015; Yu & Mocan, 2019). These factors range from the physical and socio-economic environment of the school to the student himself/herself and his/her family. These factors need to be defined in order to protect and support those who affect the factors affecting success, to reduce or eliminate those that negatively affect them (Menchaca & Bekele, 2008). In this context, the problem of the research is "What are the factors that cause academic success and failure?" Two sub-problems were identified in the context of this research question. The sub-problems of the research are as follows:

- 1) What are the factors that provide academic success?
- 2) What are the factors that cause academic failure?

Method

There are two types of research models: survey and experimental. In the experimental models, the data desired to be observed are produced under the control of the researcher, who will attempt to determine the cause-effect relationships; whereas survey models aim to describe a situation that existed in the past or that exists today. The research subject tries to define it in its own conditions and as it is (Karasar, 2007). In this study, the singular survey model, one of the general survey models, was used. Descriptive research was carried out using the singular survey model. Descriptive researches are studies that define a given situation as precisely and carefully as possible; in these studies, researchers summarize the characteristics of individuals, groups, or physical environments (talents, preferences, behaviors, etc.) (Büyükoztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2018).

In order to answer the research questions, interview, one of the qualitative research methods, was employed in accordance with the research model. Qualitative research was preferred because it allows to see a case from the perspectives of the individuals concerned and to reveal the social structure and processes that constitute these perspectives (Yıldırım & Şimşek, 2018). Excessive (outlier) sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to learn unusual findings related to the case or to learn from the extraordinary case (Baltacı, 2018). In this sampling method, samples that are determined for the purpose of the research and that make the most significant contribution in answering the research questions are selected. Successful or unsuccessful situations, paradoxes, and extraordinary or rather difficult examples are chosen (Marshall & Rossman, 2014). The study group consists of successful (passing with a certificate of excellence) and unsuccessful (failed) 11th-grade students who are determined by simple random sampling among the 9th, 10th, 11th, and 12th grades in the school chosen for the purpose of the study (N: 21). The interviews were recorded via voice recorder (mobile phone).

Study Group

The study group consists of successful (N: 11) and failed (N: 10) 11th-grade students (N: 95) in Anatolian Vocational Technical High School, located in a district in the west of the Black Sea. There are four 11th-grade classes in the selected high school. The descriptive statistics of the study group are presented in Table 1.

Table 1. *Descriptive information of 11th grade students*

Gender	N	Failed	Passing without certificate	Passing with certificate of appreciation	Passing with certificate of excellence
Male	50	6	34	7	3
Female	45	4	23	10	8
Total	95	10	57	17	11

According to the data in Table 1, students in the 11th grade (N: 95) are mostly male (Male, N: 50, f: 53%; Female, N: 45, f: 47%). The order of the titles of the data in the table from left to right is from unsuccessful to successful students. Students who repeat the class on the far left represent the unsuccessful students, whereas those who received the certificate of excellence on the far right represent the most successful students. Among the failed students (N: 10), male students (N: 6, f: 60%) are more than female students (N: 4, f: 40%). Among the students who passed the class without a certificate (N: 57), male students (N: 34, f: 60%) are more than female students (N: 23, f: 40%). Among the students who received a certificate of appreciation (N: 17), female students (N: 10, f: 59%) are more than male students (N: 7, f: 41%). Considering that the students who repeat the class (N: 10, f: 11%) are unsuccessful and the students who pass the class (N: 75, f: 89%) are successful, the successful students are more than unsuccessful students in number. When students are evaluated within their own

gender groups, the success rate of female students (f: 91%) is higher than male students (f: 88%). It can be interpreted that female students are more successful than male students.

Successful and unsuccessful students were determined with the help of the school administration based on the information on the e-school system. Within the scope of the research, students who repeat a grade at any level of secondary education were evaluated as "unsuccessful students (N: 10)" and students who received a certificate of appreciation at any level of secondary education were evaluated within the scope of "successful students (N: 11)". These students were determined as the study group (N: 21).

Data Collection Tool

Interviews are the most commonly used data collection method (Taylor, 2005) and the semi-structured format is the most frequently used interview technique in qualitative research (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006). The data of the research were collected using semi-structured interview questions and analyzed by the induction method. Concepts and relationships that can explain the collected data have been reached with the induction method. In this context, the stages of coding data, finding themes, organizing data according to codes and themes, and defining and interpreting the findings were followed (Karataş, 2015). The expert opinions of two school administrators (E1, E2) and two psychological counseling and guidance teachers (E3, E4) was sought in validating the questions prepared for the interview (Büyüköztürk, et al., 2018); meanwhile, the instruction was prepared by the researcher by taking the opinions of two program experts (E5, E6) working in the Board of Education. The coefficient of compliance of the experts was calculated as 0.92 (E1: 100%, E2: 100%, E3: 100%, E4: 100%, E5: 75%, E6: 75%). The average of 0.75 and above shows consensus among experts (Turner & Carlson, 2003). Following the expert opinions, the necessary changes were made and the approval of the experts who requested changes was obtained. It was important to try the questions prepared in the interview with a group of individuals, to make necessary expression changes according to the said trial, and to write new questions if necessary (Yıldırım & Şimşek, 2018). Interview questions were tried with two secondary school students (Female, N: 1; Male, N: 1). It was determined that the questions worked smoothly.

Two main questions were prepared for unsuccessful students and another two were prepared for successful students. For unsuccessful students: (1) Which class did you repeat? (2) What do you think caused your repeat / Can you explain? For successful students: (1) In which class did you get the certificate of excellence?, (2) What do you think are the reasons for your success? Can you explain? Follow-up questions such as, "Can you explain more? Can you give an example?" were asked.

Data Collection Process

Before the interviews were recorded, necessary permissions were obtained from the students themselves, their parents, and the school administration. The students do not know the researcher

who collected the data in the interview, and they may hesitate to give detailed information to the person they do not know. This may have a negative impact on the reliability of the researcher (Patton, 1987). Two teachers (Male, N: 1; Female, N: 1) who were working in the school's psychological and guidance service were involved in the interviews in order to minimize the interviewer effect and prepare the environment for the students to express themselves comfortably. Gaining trust of the interviewed person is an important aspect in ensuring the reliability of the data collected from the interview (Yıldırım & Şimşek, 2016). The interviews took place in the room allocated to the school's psychological counseling and guidance service.

One hundred twenty minutes were allocated each day for three days. The interviews lasted 360 minutes in total. The total duration of the interview recordings is 65 minutes and 24 seconds. There is a recording time of three minutes and 40 seconds per student. There was no meeting with the successful and unsuccessful students. A mixed order has been determined to meet the students. The day and hour of the meeting were sent to each student in the study group by the guidance service a day before. In the table below, the meeting day, meeting hour, and order of the students are indicated. In the table 2 below, the meeting day, hour and order of the students are indicated.

Table 2. *Information about the interview process*

Day	1st	2nd	3rd	4th	5th	6th	7th
1	BE1	BSK1	BSE1	BSK3	BK2	BSE4	BK5
2	BE2	BSK2	BSE2	BSK4	BK3	BSE5	BK6
3	BK1	BE3	BSE3	BK8	BK4	BSE6	BK7
Time	9:00	9:20	9:40	10:00	10:20	10:40	11:00

Table 2 shows which student is interviewed on a specific day and time. For example, on the second day, the BK3 student was interviewed at 10:20 and the interview lasted 20 minutes.

Data analysis

Audio recordings obtained from the interviews were transcribed. The transcriptions were examined by content analysis and scripture analysis. Successful male students, successful female students, failed male students and failed female students are encoded as BE, BK, BSE, and BSK respectively.

First, the data was analyzed through content analysis. The goal in content analysis is to reach concepts and relationships. The data collected for this purpose was conceptualized first. They were then encoded logically depending on the concepts that arise. In the coding phase, the researcher divided the data into meaningful sections and tried to figure out what each section is conceptually about (Lightning and Lightning, 2016). After the encoding process, the scriptary values for the data that were manually based on the specified themes were tabled and interpreted. Data analyses carried out in the study are shown in Table 3.

Table 3. *Methods used in data analysis*

	Content analysis	Descriptive analysis
Successful Students	+	+
Unsuccessful Students	+	+

As stated in Table 3, the data collected from both groups were examined first by content analysis and then by descriptive analysis. While analyzing, themes and codes were not determined beforehand. In accordance with the induction method, it was formed from the data obtained from the interviews (Janesick, 1998). Interviews were first read in their raw form. While the first reading was done, common expressions were listed and marked on the written document. By combining codes that are close or identical, themes were determined (Charmaz, 2014; Neuman, 2003). For example, the expressions of successful students, such as "I work on my own" or "I do not get help from others", were collected under this heading by creating the main topic of "individual study". After these steps, the coder (researcher) took a three-day break from the study and re-coded. It has been determined that the re-coding is 95% consistent. It was decided that coding is reliable (Vaughn & Turner, 2016).

Four themes were identified in the coding of the interview with successful students: individual factor, teacher attitude factor, family impact factor, and external support factor. Four themes were identified in the coding of the interview with failed students: difficulty factor of courses, teacher attitude factor, friend effect factor, and other factors. After determining these themes, a descriptive analysis was carried out. Statistical information about the class where successful students received certificates of appreciation, teacher attitude, family impact, individual, and out-of-school factors were calculated and tabled. For failed students, statistical information about which class they repeated, difficulty of courses, teacher attitude, friend effect, and other factors were calculated and tabled.

Ethical Permission

In this study, which is made with ethical permission, all the rules specified within the scope of the Scientific Research and Publication Ethics Directive of Higher Education Institutions were followed. None of the actions specified under the heading "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics", the second part of the directive, have been carried out.

Findings and Comments

Findings and Comments Related to First Research Problem

In order to find answers to the first sub-problem, interviews were conducted with students in the working group. Content analysis was applied to interview dumps first and themes were created. Later, a scripture analysis of these themes was carried out. The content analysis of the statements of successful students and the studies on the specified themes are shown in Table 4:

Table 4. Themes and Sample Statements for successful students

Themes	Sample Statements
Individual	<p>(BE1) ...I learn best when I study by myself...</p> <p>(BE2) ...it is enough for me to listen to the teacher in class time however, I cannot understand if I don't repeat them at home...</p> <p>(BK1)...I repeat the notes and what I learned in the class time before the exams. I am successful in that way.</p> <p>(BK8)...I don't get help from others but I learn better when I teach others...</p>
Teacher Attitude	<p>(BE1).. The teacher's telling me positive things makes me listen more carefully to the lesson ...</p> <p>(BE2)... It bothers me that the teacher speaks to the class in general, but the feedback he makes individually by looking at me or saying my name motivates me more....</p> <p>(BK5)... I'm getting the job even more stubborn when negative criticism is made. I'm more ambitious with the one who used negative expressions to me. I'm working harder if the teacher makes negative feedback. ...</p> <p>(BK6)... I love the lesson, but If I don't love the teacher, I can't love the class....</p>
Family Effect	<p>(BE3) My parents keep following my classes. Every night, my dad asks me about my homework. I finish my classes before my father gets off work..</p> <p>(BK4)... My family expects a lot from me and trusts me. I'm trying my best not to embarrass them.</p> <p>(BK6)... My mom comes to school all the time and talks to my teachers. He helps me study some of my lessons.</p> <p>(BK7).. My parents are doing everything they can to study. My mom cleans my room every day, and when my dad comes home from work, he helps me.</p>
Out of School Support	<p>(BE3)... My brother helps my classes outside of school. My brother is a hard-working student.</p> <p>(BK2)... I take private lessons before exams ...</p> <p>(BK5)... I go to private courses when I get out of school, and I understand a lot of things better there.</p>

The themes that were identified after the content analysis on the breakdown of interviews with successful students in Table 4 were individual, teacher attitude, family influence, and out-of-school support. The script statistics obtained from the analyses made after the interviews are shown in Table 5.

Table 5. *Descriptive Statistics of Successful Students*

Students	Class which the certificate was received		Teacher Attitude	Family Effect	Individual	Out of School Support
	Excellence	Appreciation				
BE1	10.	9.	+		+	
BE2	9. and 10.		+		+	
BE3	9. and 10.			+	+	+
BK1	9. and 10.		+			
BK2	10.	9.			+	+
BK3	10.	9.	+		+	
BK4	10.	9.		+	+	
BK5	9. and 10.		+			+
BK6	9. and 10.		+	+	+	
BK7	9. and 10.		+	+	+	
BK8	9. and 10.			+	+	
Total	11	18	7	5	9	3

According to the information in Table 5, one of the successful male students (N: 1, f: 33%) received a certificate of appreciation in the 9th grade, and two (N: 2, f: 67%) received a certificate of appreciation in the 9th and 10th grades. Three of the successful female students (N: 3, f: 37.5%) received a certificate of appreciation in the 9th grade, and five (N: 5, f: 62.5%) received a certificate of appreciation in the 9th and 10th grades. The fact that successful students have received a certificate of appreciation in 9th grade can be interpreted as 9th-grade lessons are difficult. The following shows the ranking of the most frequently mentioned factors by successful male students: individual efforts (N: 3, f: 43%), teacher attitude (N: 2, f: 28.5%), family influence (N: 1, f: 14%), and out-of-school support factor (N: 1, f: 14%), respectively. It can be interpreted that the most effective factor in successful male students' success is their own efforts. Meanwhile, the following shows the ranking of the most frequently mentioned factors by successful female students: individual efforts (N: 6, f: 35%), teacher attitude (N: 5, f: 29%), family influence (N: 4, f: 23.5%), and out-of-school support factor (N: 2, f: 12.5%), respectively. It can be said that the most effective factor for successful female students to be successful is their own efforts. It can be stated that the success factors ranking of successful female students is similar to the successful male students. Frequency rankings of the analysis of the expressions of the students were extra personal effects (N: 9, f: 37.5%), teacher attitude (N: 7, f: 29%), family influence (N: 5, f: 21%), and out-of-school support effect (N: 3, f: 12.5%), respectively. They stated that the most effective factor in their success was their own efforts.

Findings and Comment Related to Second Research Problem

Interviews were made with the students in the study group to find an answer to the second sub-problem. Content analysis was applied to the interview transcripts and themes were created. Later, a descriptive analysis of these themes was made. The applied content analysis of the statements of the unsuccessful students and the studies conducted on the determined themes are presented in Table 6.

Table 6. Themes and Sample Statements Regarding Unsuccessful Students

Themes	Sample Statements
Difficulty of lessons	(BSE1) .. 8th grade lessons were already difficult. As for the 9th grade, both the number of lessons increased, and the exams became very difficult. (BSE2)... high school lessons were very difficult. It is impossible to pass without any work ... (BSK1)... I actually studied, but it never came out of what I did in the exams... (BSK2)... I was having a hard time understanding the lessons. I cried in the exams...
Teacher Attitude	(BSE4) .. our teacher in secondary school was telling differently. High school teachers tell differently. They also get angry... (BSE5)... I feel a bit afraid of the teachers. I can't ask a question... (BSK1)... our teacher in secondary school would come to me and tell me again. The next lesson would be retelling, but they don't do it in high school. (BSK2)... I like the lessons of the teachers I love more, for example physical education lesson...
Friend Effect	(BSE4)... I escaped from school with friends from the neighborhood. There was a lot of absenteeism. (BSE5)... not only did I stay, but my old school friends also stayed. We always went to play together. When they call, I can't stand... (BK1)... I had no friends in class. I couldn't ask anyone for homework.... (BK2)... I was a bit of a bad friend victim; I think I would actually work.
Other	(BSE3)... computer games always come to my mind in classes. When I play at night, I cannot wake up in the morning ... (BSE5)... I stay with my grandparents. My father died and my mother went elsewhere. I'm looking at them... (BSK2)... we have a car gallery. Just graduate, but I don't want to study.

The themes identified after the content analysis on the breakdown of interviews with unsuccessful students in Table 6 were difficulty of lessons, teacher attitude, friend effect, and others. Descriptive statistics obtained from the analyses made after the interview are shown in Table 7.

Table 7. Descriptive Statistics of Unsuccessful Students

Student	The Failed Class	Teacher Attitude	Friend effect	Difficulty of lessons	Other
BSE1	9.		+	+	
BSE2	9.	+	+	+	
BSE3	9.		+	+	+
BSE4	9.	+	+		
BSE5	10.	+	+	+	+
BSE6	10.				
BSK1	9.	+	+	+	
BSK2	9.	+	+	+	+
BSK3	9.	+		+	
BSK4	10.			+	
Total	10	6	7	8	3

According to the data in Table 7, unsuccessful male students repeat the 9th grade (N: 4, f: 67%) and then the 10th grade (N: 2, f: 33%). It has been determined that unsuccessful female students repeat the 9th grade (N: 3, f: 75%) and then the 10th grade (N: 1, f: 25%). Failure factors of male students are as follows: difficulty of lessons (N: 5, f: 35.7%), friend effect (N: 4, f: 28.57%), teacher attitude (N: 3, f: 21.42%), and others (N: 2, f: 14.28%). Failure factors of female students are as follows: difficulty of lessons (N: 4, f: 40%), teacher attitude (N: 3, f: 30%), friend effect (N: 2, f: 20%), and others (N: 1, f: 10%). It can be interpreted that the results of the unsuccessful males and females are similar, that the most frequently repeated class is 9th grade (N: 7, f: 70%), and that the difficult lessons is the most expressed failure factor in the interview.

Results, Discussion and Suggestions

This section includes the results obtained regarding the research problems, discussions and suggestions regarding these results.

Results

This section contains results related to the problems of the research.

Conclusion of the first research problem: In the first sub-problem of the research, it was concluded that individual studies was the primary factor that enabled successful students to be successful and factors such as teacher attitude, family influence, courses taken outside the school, and private lessons were effective.

Conclusion of the second research problem: In the second sub-problem of the research, it was concluded that the difficulties of the lessons caused the failure of the unsuccessful students and friends, teacher attitude, loss of parents, lack of need, and computer game addiction were also contributing factors.

Discussion

This section includes a discussion of the results of the research.

Discussion on the first research problem: Under this title, individual study, teacher attitude, family effect, and out-of-school support factors, which were found to be effective in the success of successful students, were discussed.

Individual Study: Individual differences of students have an impact on students' academic work and thus on their academic success. Emotional intelligence, cognitive and social skills, self-efficacy levels (Qualter, Gardner, Pope, Hutchinson & Whiteley, 2012), personality traits (Chamorro-Premuzic & Furnham, 2003), gender (Deary, Strand, Smith & Fernandes, 2007), and learning strategies (Vanthournout, Gijbels, Coertjens, Donche, & Van Petegem, 2012) are factors that influence academic success. Among the aforementioned factors, students with comparatively higher factors than gender and personality characteristics are more successful academically. The results obtained in this study are in the same direction. Firstly, considering the distribution of successful students by gender, it is concluded that female students are more successful. Then, it was determined that students preferred the learning strategy that suits them, rather than a specific learning strategy. For example, while successful student BE1 study on his own, BK8 works by telling others. Both students are successful, but they choose learning strategies differently. Similarly, the strategies they have chosen reflect their personality traits. While individual student BE1 is observed to be more introverted, less social, and less talkative, BK8 is a more outward-oriented, more social, and more talkative student. Being aware of these differences, students' identification and implementation of their own study strategies are among the reasons that make them successful.

Teacher Attitude: Teacher attitude is effective on student's academic success. Teachers' attitudes differ depending on their age, experience, gender, education, social environment, etc. Studies show that teachers who are older, more experienced, more educated, and living in a better social environment are more moderate and encouraging (Johnson & Birkeland, 2003; Larrivee & Cook, 1979). Marzano (2007) stated that teacher behaviors are affected by student success. In other words, he determined that teacher attitude is not a cause but a result of student success. Therefore, it can be interpreted that teacher attitude affects student success and at the same time, student success affects teacher attitude (Brophy, 1988). In this study, BK6 used a statement that supports this situation by saying, "If I love the teacher, I love the lesson." However, it is revealed in this study that this situation is also related to the individual differences of the students. While BE1 gives positive feedback to the teacher, BK5 states that the teacher is more motivated when he criticizes him negatively. It can be stated that in classes where students with different characteristics come together, teachers who use general expressions rather than individual expressions and give feedback to students individually are effective in contributing to academic achievement

Family Effect: Family has important effects on academic success. These effects can be positive or negative depending on the family situation, such as having separated parents, no parents, or foster

parents (Jeynes, 2012). If the remarried parents marry the same spouses, a different effect occurs; if separated parents marry different spouses, a different effect occurs. While separated parents who marry different people have a negative effect on student success, remarrying the same spouses has positive effects on student success (Couch & Lillard, 1997). When students' parents are together, their economic status is good, the family atmosphere is peaceful, parents are interested in the school situation of the student, and parents read books, academic success of the student is positively affected (Arends-Kuenning & Duryea, 2006). Successful students (BE3, BK4, BK6, BK7) interviewed in this study also used expressions supporting these situations. It can be stated that having a family who is interested in the student's lessons has a positive effect on the student's academic success.

Out-of-School Support: Education that students receive outside of school can be regarded as out-of-school support. Support training courses offered in schools outside of normal education are also within this scope. The fact that students spend their time outside school by doing activities related to their academic success has positive effects on their academic success (Yohalem, Tolman, & Wilson, 2003). In order for these activities to be effective, they must be designed according to the needs of the student; otherwise, they are only a waste of time for successful students (Schank, Fano, Bell, & Jona, 1994). Just as the teaching in school is designed according to the learning goals, the education and training activities carried out by the student outside of school should be determined in line with these goals. The integrity of all educational activities can be achieved through targeted design and it produce effective results (Forsetlund, Bjørndal, Rashidian, Jamtvedt, O'Brien, Wolf, & Oxman, 2009). Nevertheless, it is an obstacle for students to achieve a holistic development, in which they are trained to prepare for life, and for teachers to teach the same academic lessons most of their time. Since teachers only provide academic education for secondary school students, it leads to an exam-oriented unidimensional growth of the education system in Turkey. This situation is a negative situation when evaluated academically because the activation of different areas of the brain helps the continuously used areas to work more efficiently (Smith, Fox, Miller, Glahn, Fox, Mackay & Beckmann, 2009; Vuilleumier, Richardson, Armony, Driver & Dolan, 2004).

Discussion on the second research problem: Under this title, other factors such as the difficulty of lessons, friend effect, teacher attitude, and finally loss of parents, lack of need, computer game addiction, which are determined to cause failures of unsuccessful students are discussed.

Difficulty of Lessons: Although the lessons that students define as difficult differ, hard lessons are one of the reasons for students' failure (Al-Jamal & Al-Jamal, 2014). In some cases, although the difficulty level of the courses is not high, factors such as the intensity, motivation, and health status of the other courses can be effective in this case (Sartono, Puspitaningrum & Irnidayanti, 2015). The same is true for the findings of this research. The fact that seven out of ten unsuccessful students interviewed were in the ninth grade and four out of eleven successful students were ninth grade shows that the ninth-

grade education program, which is the first step of secondary education, is difficult. Statements of BSE2 and BSE3 support this situation. The conversion of courses such as science and social studies, which are prepared on the basis of wide-area design in primary education to more detailed physics, chemistry, biology, geography, and history in secondary education, makes it difficult for students to get used to these courses and therefore to secondary education. This situation becomes more difficult with the addition of vocational courses in vocational high schools (Çavuşoğlu & Savaş, 2016). Possessing low academic achievement and choosing vocational high schools in Turkey also adversely affect the success of students in the ninth grade (Akkaya, Özçatalbaş & Auriga, 2013; Mumcu, Mumcu & Aktas, 2012). Redesigning the ninth grade from the transition classes (1st grade, 5th grade, and 9th grade) in our country's education system and organizing it by considering the problems experienced by the students can positively affect the academic performance of the students.

Student Effect: Students and individuals choose their friends from the social circles they live in. The educational level and viewpoints of the families in this social environment have an impact on students' academic motivation and, therefore, academic success. Academic performance of students who are friends with students who have low academic motivation also tends to decrease (Alivernini & Lucidi, 2011). The student preferences is a safety factor that is also used to predict academic performance (Lomi, Snijders, Steglich & Torló, 2011; Wentzel, Barry & Caldwell, 2004; Wentzel & Caldwell, 1997). The students' choice of friends is a social choice and they consult their friends for out-of-school life as well as preferences at school. This situation shows that the preference of friends is important not only for school performance but also for the entire life of the students (Korir & Kipkemboi, 2014). Seven of the unsuccessful students (N: 10) interviewed within the scope of this research made statements supporting this situation and expressed their friends' negative effects on their school performance.

Teacher Attitude: The teacher attitude is the medium variable determined to be effective in the academic success and failure examined in this research. It is discussed under the first sub-problem title.

Other Factors: The factors that negatively affect students' academic performance, screen (computer, digital game, etc.) dependence (BSE3), social life deficiencies (BSE5, obligation to care for another individual), and lack of academic motivation (BSK2) were evaluated within the scope of other factors because other factors were under-expressed and these factors have an impact on student performance. The length of time spent on the screen affects mental health as well as school loyalty and school performance. The fact that this long period decreases academic success (Trinh, Wong & Faulkner, 2015), students' sleeping, eating, and working patterns are affected. It causes students to stay in class even when it is not controlled and regulated (Hawi, Samaha, & Griffiths, 2018). However, the fact that factors affecting social life, such as food, shelter, and financial situation, affect the academic study time

and place has negative effects on students' academic performance (Jensen, 2009). Students who are financially unable in Turkey are provided with free support for lunch for their financial situation. The financial situation of the students to lunch with insufficient coverage or bussed education in Turkey support is provided free of charge. However, in the scope of this research, it can be stated that there are deficiencies in the social disability problem experienced by BSE3, and the academic success of the student was negatively affected by this situation. In the case of BSK2, it has been determined that there is a lack of academic motivation. Due to the fact that the student sees education only as a means of providing financial resources and thinks that his family does not need education due to his low financial situation, his academic motivation is low. The motivation of the student toward business life, and not school, caused his academic failure. In general, students with low financial status are known to fail, and sometimes students with low financial status have a low academic achievement (Orr, 2003). This shows that this situation is effective in the academic success of students who are out of extreme conditions and who are financially sufficient or who are very wealthy, but the academic motivation of the student can minimize this effect.

Within the scope of this research, the common theme of both successful students and unsuccessful students is teacher attitude. The fact that teacher attitude is effective on the academic success expected from students can be considered as a situation that requires more attention in pre-service and in-service training of teachers. In this context, besides the individual efforts of the students, friends, families, out-of-school support planning, and the arrangement of the course contents affect students' achievement of goal.

Suggestions

This section contains suggestions based on the results of the research.

Suggestions to the Ministry of National Education: 1- Ninth grade curriculum and educational contents should be redesigned.

Suggestions to Teachers: 1- Study environments, academic tasks and assignments given to students, and students' learning strategies should be designed considering individual differences such as gender and cognitive skills.

2- At the beginning of the educational year, teachers should define their students' personality traits and organize the education and learning environment considering the data they have obtained and provide feedback based on these data.

3- Meetings should be held at regular intervals with the parents of the students. Among the agenda of these meetings, promotion of effective parent models should be added to increase the success of students.

4- The education that the students receive outside of school should be researched and designed in parallel with the educational goals in the school.

5- Students' friend preferences should be supervised by the parents of the students and an effective program should be prepared with the parents.

6- When students spend time on the screen, they should cooperate with the guidance service of their school.

7- Motivation strategies of students with low academic motivation should be determined and studies should be done with relevant institutions or individuals.

References

- Akkaya, E., Özçatalbaşı, Y. & Arabacı, U. (2013). Endüstri meslek liselerine öğrenci yönelimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 127-145.
- Akyüz, Y. (2018). Türk eğitim tarihi. Ankara: Pegem Akademi.
- Alivernini, F. & Lucidi, F. (2011). Relationship between social context, self-efficacy, motivation, academic achievement, and intention to drop out of high school: A longitudinal study. *The journal of educational research*, 104(4), 241-252.
- Al-Jamal, D. A. & Al-Jamal, G. A. (2014). An investigation of the difficulties faced by efl undergraduates in speaking skills. *English Language Teaching*, 7(1), 19-27.
- Arends-Kuening, M. & Duryea, S. (2006). The effect of parental presence, parents' education, and household headship on adolescents' schooling and work in Latin America. *Journal of Family and Economic Issues*, 27(2), 263-286.
- Arseven, A. (2016). Öz yeterlilik: Bir kavram analizi. *Electronic Turkish Studies*, 11(19).
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Becker, K. & Bish, A. (2017). Management development experiences and expectations: informal vs formal learning. *Education + Training*, 59(6), 565-578. <https://doi.org/10.1108/ET-08-2016-0134>
- Bransford, J., Stevens, R., Schwartz, D., Meltzoff, A., Pea, R., Roschelle, J., Vye, N., Kuhl, P., Bell, P., Barron, B., Reeves, B. & Sabelli, N. (2006). Learning theories and education: toward a decade of synergy. In P. A. Alexander and P. H. Winne (Eds.), *Handbook of educational psychology* (p. 209–244). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Brophy, J. (1988). Research linking teacher behavior to student achievement: Potential implications for instruction of Chapter 1 students. *Educational psychologist*, 23(3), 235-286.
- Bull, G., Thompson, A., Searson, M., Garofalo, J., Park, J., Young, C. & Lee, J. (2008). Connecting informal and formal learning experiences in the age of participatory media. *Contemporary issues in technology and teacher education*, 8(2), 100-107.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çavuşoğlu, D. & Savaş, A. C. (2016). Meslek liselerinde çalışan kültür dersi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri (Pazarcık İlçesi örneği). *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 1-13.
- Cemaloğlu, N. & Filiz, S. (2010). The relation between time management skills and academic achievement of potential teachers. *Educational Research Quarterly*, 33(4), 3-23.

- Chamorro-Premuzic, C. T. & Furnham, A. (2003). Personality predicts academic performance: Evidence from two longitudinal university samples. *Journal of Research in Personality*, 37, 319–338.
- Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage
- Charters, W. W. & Good, C. V. (1945). The dictionary of education. *The Phi Delta Kappan*, 27(1), 5-7.
- Cook, J., Pachler, N. & Bradley, C. (2008). Bridging the gap? Mobile phones at the interface between informal and formal learning. *Journal of the Research Center for Educational Technology*, 4(1).
- Couch, K. A. & Lillard, D. R. (1997). Divorce, educational attainment, and the earnings mobility of sons. *Journal of Family and Economic Issues*, 18(3), 231-245.
- Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(14), 75-99.
- Deary, I. J., Strand, S., Smith, P. & Fernandes, C. (2007). Intelligence and educational achievement. *Intelligence*, 35, 13–21.
- DiCicco-Bloom B. & Crabtree B.F. (2006) The qualitative research interview. *Medical Education* 40(4), 314–321. doi:10.1111/j.1365-2929.2006.02418.x
- Epstein, A. N. (1982). Instinct and motivation as explanations for complex behavior. In *The physiological mechanisms of motivation* (pp. 25-58). Springer, New York, NY.
- Ergene, T. (2011). Lise öğrencilerinin sınav kaygısı, çalışma alışkanlıkları, başarı güdüsü ve akademik performans düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(160).
- Erzen, E. & Odacı, H. (2014). Who feels more test anxiety? A research based on personal, academic and family variables. *Journal of Human Sciences*, 11(2), 401-419.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Finn, J. D. & Rock, D. A. (1997). Academic success among students at risk for school failure. *Journal of applied psychology*, 82(2), 221.
- Forsetlund, L., Bjørndal, A., Rashidian, A., Jamtvedt, G., O'Brien, M. A., Wolf, F. M. & Oxman, A. D. (2009). Continuing education meetings and workshops: effects on professional practice and health care outcomes. *Cochrane database of systematic reviews*, (2), 1-89. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD003030.pub2>
- Good, C. V. & Merkel, W. R. (Eds.). (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Gürsesa, A., Merhametlia, Z. R., Gunel, K. & Yildiz, M. (2011). Psychology of loneliness of high school students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 2578-2581.
- Hawi, N. S., Samaha, M. & Griffiths, M. D. (2018). Internet gaming disorder in Lebanon: Relationships with age, sleep habits, and academic achievement. *Journal of behavioral addictions*, 7(1), 70-78.

- Heimlich, J. E. & Ardoin, N. M. (2008). Understanding behavior to understand behavior change: A literature review. *Environmental education research*, 14(3), 215-237.
- İncirci, A. (2020) *Öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin güdülenme ve öğrenme stratejilerine etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Düzce: Düzce Üniversitesi.
- Janesick, V. J. (1998). The dance of qualitative research and design: Metaphor, methodology, and meaning. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Strategies of qualitative inquiry*. (pp. 35-55). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Jensen, E. (2009). How poverty affects behavior and academic performance. Teaching with poverty in mind: What being poor does to kids' brains and what schools can do about it, 13-45.
- Jeynes, W. (2012). *Divorce, family structure, and the academic success of children*. New York: Routledge.
- Johnson, S. M. & Birkeland, S. E. (2003). Pursuing a "sense of success": New teachers explain their career decisions. *American educational research journal*, 40(3), 581-617.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (17. baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Korir, D. K. & Kipkemboi, F. (2014). The impact of school environment and peer influences on students' academic performance in Vihiga County, Kenya. *International Journal of Humanities and Social Science*, 4(5).
- Kuh, G. D., Kinzie, J. L., Buckley, J. A., Bridges, B. K. & Hayek, J. C. (2006). What matters to student success: A review of the literature (Vol. 8). Washington, DC: National Postsecondary Education Cooperative.
- Larrivee, B. & Cook, L. (1979). Mainstreaming: A study of the variables affecting teacher attitude. *The journal of special education*, 13(3), 315-324.
- Lomi, A., Snijders, T. A., Steglich, C. E. & Torló, V. J. (2011). Why are some more peer than others? Evidence from a longitudinal study of social networks and individual academic performance. *Social Science Research*, 40(6), 1506-1520.
- Malcolm, J., Hodkinson, P. & Colley, H. (2003). The interrelationships between informal and formal learning. *Journal of Workplace Learning*, 15(7/8), 313-318. <https://doi.org/10.1108/13665620310504783>
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. California: Sage publications.
- Marzano, R. J. (2007). *The art and science of teaching: A comprehensive framework for effective instruction*. Virginia: Ascd.
- Menchaca, M. P. & Bekele, T. A. (2008). Learner and instructor identified success factors in distance education. *Distance education*, 29(3), 231-252.

- Merleau-Ponty, M. & Fisher, A. L. (1963). *The structure of behavior* (p. 131). Boston: Beacon Press.
- Mumcu, H., Mumcu, İ. & Aktaş, M. (2012). Meslek lisesi öğrencileri için matematik. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 180-195.
- Neuman, W. L. (2003). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. (5th ed.). Boston, MA: Pearson.
- Orr, A. J. (2003). Black-white differences in achievement: The importance of wealth. *Sociology of education*, 281-304.
- Özgüven, İ. E. (1974). Akademik başarıyı etkileyen zihinsel olmayan faktörler. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Qualter, P., Gardner, K. J., Pope, D. J., Hutchinson, J. M. & Whiteley, H. E. (2012). Ability emotional intelligence, trait emotional intelligence, and academic success in British secondary schools: A 5 year longitudinal study. *Learning and Individual Differences*, 22(1), 83-91.
- Rençber, B. A. (2012). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen faktörler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 191-198.
- Sartono, Y., Puspitaningrum, R. & Irnidayanti, Y. (2015). The Implementation of role playing to improve student interest and learning outcome on heredity in Islamic high school in Jakarta. *SMTE*, 421.
- Schank, R. C., Fano, A., Bell, B. & Jona, M. (1994). The design of goal-based scenarios. *The journal of the learning sciences*, 3(4), 305-345.
- Senemoğlu, N. (2018). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Smith, S. M., Fox, P. T., Miller, K. L., Glahn, D. C., Fox, P. M., Mackay, C. E. & Beckmann, C. F. (2009). Correspondence of the brain's functional architecture during activation and rest. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 106(31), 13040-13045.
- Taylor, M.C. (2005) Interviewing. In *Qualitative Research in Health Care* (Holloway L., ed.), McGraw-Hill Education, Maidenhead, England, pp. 39–55.
- Trinh, L., Wong, B. & Faulkner, G. E. (2015). The independent and interactive associations of screen time and physical activity on mental health, school connectedness and academic achievement among a population-based sample of youth. *Journal of the Canadian Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 24(1), 17.
- URL-1: Retrieved from <https://sozluk.gov.tr/basari> on the 19.04.2020.
- URL-2: Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce/success?q=SUCCESS> on the 19.04.2020.

- URL-3: Retrieved from https://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_11/03111224_ooky.pdf on the 19.04.2020.
- URL-4: Retrieved from https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/08144011_KANUN.pdf on the 19.04.2020.
- Vanhournout, G., Gijbels, D., Coertjens, L., Donche, V. & Van Petegem, P. (2012). Students' persistence and academic success in a first-year professional bachelor program: The influence of students' learning strategies and academic motivation. *Education Research International*, 2012.
- Vaughn, P., & Turner, C. (2016). Decoding via coding: Analyzing qualitative text data through thematic coding and survey methodologies. *Journal of Library Administration*, 56(1), 41-51.
- Vuilleumier, P., Richardson, M. P., Armony, J. L., Driver, J. & Dolan, R. J. (2004). Distant influences of amygdala lesion on visual cortical activation during emotional face processing. *Nature neuroscience*, 7(11), 1271-1278.
- Wentzel, K. R. & Caldwell, K. (1997). Friendships, peer acceptance, and group membership: Relations to academic achievement in middle school. *Child development*, 68(6), 1198-1209.
- Wentzel, K. R., Barry, C. M. & Caldwell, K. A. (2004). Friendships in middle school: Influences on motivation and school adjustment. *Journal of educational psychology*, 96(2), 195.
- Yelgün, A. & Karaman, İ. (2015). What are the factors reducing the academic achievement in a primary school located in a neighborhood with a low socioeconomic status? *Education and Science/Eğitim ve Bilim*, 40(179).
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Qualitative research in social sciences*. Ankara: Seçkin Publications.
- Yıldırım, İ. (2006). Akademik başarının yordayıcısı olarak gündelik sıkıntılar and sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 258-267.
- Yohalem, N., Tolman, J. & Wilson, A. (2003). *How afterschool programs can most effectively promote positive youth development as a support to academic achievement*. A Report by The National Institute on Out-of-School Time, Commissioned by the Boston After-School for All Partnership.
- York, T. T., Gibson, C. & Rankin, S. (2015). Defining and measuring academic success. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 20(1), 5.
- Yu, H. & Mocan, N. (2019). The impact of high school curriculum on confidence, academic success, and mental and physical well-being of university students. *Journal of Labor Research*, 40(4), 428-462.